

LA VIGILÀNCIA I EL CONTROL DE PLAGUICIDES EN PRODUCTES ALIMENTARIS I PINSOS D'ORIGEN VEGETAL I ANIMAL A CATALUNYA

ANY 2007

LA VIGILÀNCIA I EL CONTROL DE PLAGUICIDES EN PRODUCTES ALIMENTARIS I PINSOS D'ORIGEN VEGETAL I ANIMAL A CATALUNYA

ÍNDEX

1. Preàmbul	5
2. Introducció	7
3. Situació a Catalunya	9
3.1. Autoritats competents a Catalunya	9
4. Resultats a Catalunya (any 2007)	11
4.1. Activitats de vigilància i control en relació amb la comercialització i la utilització de plaguicides	11
4.1.1. Activitats de vigilància i control en relació amb la comercialització i la utilització de plaguicides d'ús fitosanitari realitzades pel DAR	12
4.1.2. Activitats de vigilància i control en relació amb la comercialització i la utilització de plaguicides d'ús ambiental o en la indústria alimentària realitzades pel DS-APS	19
4.2. Activitats de control en relació amb els residus de plaguicides	22
4.2.1. Activitats de vigilància i control respecte al compliment dels LMR efectuades pel DAR	24
4.2.2. Activitats de vigilància i control respecte al compliment dels LMR efectuades per l'APS	29
4.2.3. Activitats de vigilància i control respecte al compliment dels LMR efectuades per l'ASPB	35
5. Novetats legislatives sobre plaguicides	39
6. Annex	40

LA VIGILÀNCIA I EL CONTROL DE PLAGUICIDES EN PRODUCTES ALIMENTARIS I PINSOS D'ORIGEN VEGETAL I ANIMAL A CATALUNYA

1 Preàmbul

Aquest document és el tercer de la sèrie de vigilància i control de plaguicides a Catalunya que elaboren conjuntament el Departament d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural, l'Agència de Protecció de la Salut, l'Agència de Salut Pública de Barcelona i l'Agència Catalana de Seguretat Alimentària.

Per a la presentació de les dades de l'any 2007, s'ha optat per un nou format, i s'ha redactat un document que inclou els programes de vigilància i control dels residus de plaguicides tant en productes d'origen vegetal com animal, dels plaguicides que no es fan servir com a productes veterinaris. Aquests últims, com que es consideren o estan regulats com a medicaments veterinaris, han estat exclosos i es presenten en el nou document específic *La vigilància i el control de medicaments veterinaris i els seus residus en animals i aliments d'origen animal a Catalunya*, que recull les dades de l'any 2007.

Durant els anys 2004, 2005 i 2006 les actuacions de vigilància i control de plaguicides en productes d'origen vegetal i animal es van recollir de forma separada en els documents de les sèries *La vigilància i el control de plaguicides en productes vegetals a Catalunya* i en el *Pla d'investigació de residus en animals i carns fresques de Catalunya*.

El document d'aquest any pretén ser un document més concís, que recull les dades de 2007 i d'anys anteriors, i les novetats legislatives que afecten les actuacions de vigilància i control dels plaguicides en productes alimentaris. La intenció és que es puguin saber d'una ullada totes les novetats aparegudes el 2007, i evitar la repetició d'informació ressenyada en els documents anteriors. El lector que necessiti aprofundir sobre el tema pot consultar els documents dels anys 2004, 2005 i 2006 de les sèries abans esmentades al web de l'Agència Catalana de Seguretat Alimentària.¹

Per tant les dades de l'any 2007 sobre residus de plaguicides es troben repartides en els documents següents:

- La vigilància i el control de medicaments veterinaris i els residus en animals i aliments d'origen animal a Catalunya, any 2007.
- La vigilància i el control dels plaguicides en aliments i pinsos d'origen vegetal i animal a Catalunya, any 2007.

---

¹ <http://www.gencat.net/salut/acsa/Du12/html/ca/dir1312/index.html>

LA VIGILÀNCIA I EL CONTROL DE PLAGUICIDES EN PRODUCTES ALIMENTARIS I PINSOS D'ORIGEN VEGETAL I ANIMAL A CATALUNYA

2 Introducció

Els plaguicides són substàncies destinades a prevenir, destruir o controlar qualsevol plaga, incloent-hi les espècies no desitjades de plantes o animals que perjudiquen o interfereixen, de qualsevol altra manera, en la producció, l'elaboració, l'emmagatzematge, el transport o la comercialització d'aliments i altres productes agrícoles.

Dins dels plaguicides, i atenent l'ús, podem diferenciar:

- plaguicides d'ús fitosanitari (emprats en agricultura),
- plaguicides d'ús ramader (zoosanitaris) i
- plaguicides no agrícoles² o d'ús ambiental i en la indústria alimentària.

La utilització d'aquests plaguicides té efectes favorables en la producció vegetal, animal i en la indústria alimentària. Malgrat això, es tracta de substàncies que han de ser utilitzades adequadament per evitar l'aparició d'efectes perjudicials no desitjats, tant per als aplicadors dels productes com per al medi ambient i per als consumidors dels aliments.

La seva utilització pot donar lloc a la presència de residus, tant en els productes tractats com en els animals alimentats amb aquests productes i en els aliments que se'n deriven, com ara la carn, la llet, els ous o la mel produïda per abelles exposades a aquestes substàncies.

La presència de residus en els aliments s'ha de minimitzar, de manera que no se superin uns límits màxims, la qual cosa garanteix la protecció de la salut dels consumidors.

L'origen d'aquests residus pot ser tant de plaguicides actualment autoritzats a la Unió Europea com de substàncies actives que estan actualment prohibides o que tenen l'ús limitat. Aquest seria el cas dels residus de plaguicides organoclorats considerats COP³ o de les substàncies actives que, fruit del procés de revisió iniciat per la Directiva 91/414/CE, actualment no s'estan autoritzant a la Comunitat Europea però s'utilitzen en tercers països.

Per aquests motius, d'una banda, s'estableixen mitjançant reglamentació europea les condicions de comercialització, distribució i utilització de plaguicides. D'altra banda, s'estableixen els límits màxims de residus (LMR)⁴ de plaguicides en els productes alimentaris i pinsos d'origen vegetal i animal.

Aquests LMR són fixats per la Comissió Europea i els estats membres amb la finalitat de garantir que els residus detectats en els aliments no suposin cap risc per a la salut humana i animal.

² La denominació de plaguicides no agrícoles queda englobada en la definició de *biocides* amb l'entrada en vigor de la Directiva 98/8/CE relativa a la comercialització de biocides i la seva transposició a la norma nacional amb el Reial decret 1054/2002.

³ COP és la sigla de contaminants orgànics persistents. Cal remarcar que la seva presència en productes alimentaris s'explica per les característiques de persistència i volatilitat d'aquestes substàncies, que fan que puguin romandre inalterades durant anys o dècades en el medi i en els teixits dels organismes. Raó per la qual es poden trobar residus d'aquestes substàncies en humans, aliments o fauna a qualsevol indret del planeta, encara que no hagin estat exposats directament sinó a través del residu contingut en d'altres organismes que li serveixen d'aliment o suport.

⁴ L'LMR és la concentració màxima de residus d'un plaguicida permesa legalment en la superfície o part interna de productes destinats a l'alimentació humana o animal. Aquest límit garanteix amb un marge ampli de seguretat que els residus no són perjudicials per als consumidors dels vegetals tractats i s'expressa en parts per milió (ppm) o en mg/kg.

LA VIGILÀNCIA I EL CONTROL DE PLAGUICIDES EN PRODUCTES ALIMENTARIS I PINSOS D'ORIGEN VEGETAL I ANIMAL A CATALUNYA

Els diferents operadors alimentaris (agricultors, ramaders, comerciants, importadors...) són els principals responsables de la seguretat alimentària al llarg de la cadena alimentària. Els explotadors d'empreses alimentàries han d'assegurar-se que, en totes les fases de la producció, la transformació i la distribució que tenen lloc en les empreses sota el seu control, els aliments i els pinsos compleixen els requisits de la legislació sobre pinsos i aliments que els són pertinents per la seva activitat, entre els quals s'inclou el compliment dels LMR.

Les autoritats dels estats membres de la Unió Europea són responsables de vetllar perquè es compleixin la legislació sobre pinsos i aliments, i la normativa sobre salut i benestar animal, així com de fer el seguiment corresponent i de verificar que els explotadors d'empreses compleixen els requisits pertinents establerts en aquestes normes en totes les etapes de la producció, la transformació i la distribució, per la qual cosa han d'organitzar controls oficials.

A Catalunya, es realitza el control de la producció, la comercialització i l'aplicació de plaguicides (tant d'ús fitosanitari com d'ús ambiental o en la indústria alimentària), així com la vigilància i el control de residus de plaguicides en aliments i pinsos d'origen animal i vegetal. Es vigila tant l'ús adequat com el possible ús fraudulent d'aquestes substàncies.

A l'annex del final del document es mostra el recull de la normativa principal que afecta la vigilància i el control de plaguicides en productes alimentaris.

3 Situació a Catalunya

A Catalunya, les actuacions de vigilància i control de plaguicides en productes alimentaris, es poden agrupar en dos grans blocs:

- Actuacions de vigilància i control sobre la comercialització i la utilització de plaguicides.
- Actuacions de vigilància i control respecte al compliment dels LMR de plaguicides.

Aquestes actuacions queden repartides entre el Departament d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural (en endavant, DAR), l'Agència de Protecció de la Salut del Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya (en endavant, APS) i l'Agència de Salut Pública de Barcelona (en endavant, ASPB).

En el cas de les actuacions de vigilància i control sobre la comercialització i la utilització de plaguicides, cal diferenciar les actuacions en funció del tipus de plaguicida: plaguicida d'ús fitosanitari o plaguicida d'ús ambiental o en la indústria alimentària.

De forma general, el DAR actua en les primeres fases de la cadena alimentària: magatzems de cooperatives, centrals hortofruccícoles i explotacions ramaderes. Pel que fa a l'APS i l'ASPB, actuen en els escorxadors, les empreses alimentàries i els punts de venda al consumidor final.

3.1. AUTORITATS COMPETENTS A CATALUNYA

Les autoritats implicades en les actuacions de vigilància i control de plaguicides en aliments i pinsos a Catalunya són les següents:

a) El Departament d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural (DAR)

Direcció General d'Agricultura i Ramaderia

- Subdirecció General d'Agricultura
Servei de Sanitat Vegetal
- Subdirecció General de Ramaderia
Responsable de Medicaments Veterinaris

Direcció General d'Alimentació, Qualitat i Indústries Agroalimentàries

- Subdirecció General de Qualitat Agroalimentària
Laboratori Agroalimentari
- Subdirecció General d'Innovació Rural
Servei de Formació Agrària

Dins del DAR, el Servei de Sanitat Vegetal de la Direcció General d'Agricultura i Ramaderia és el responsable de controlar la producció, la comercialització i la utilització de plaguicides d'ús fitosanitari (anomenats també productes fitosanitaris).

Aquest Servei també executa, amb la col·laboració del Servei de Laboratori Agroalimentari, els programes de vigilància i control en origen de residus de productes fitosanitaris en productes vegetals. Així mateix, el Servei de Formació Agrària s'encarrega d'organitzar els cursos per a l'obtenció del carnet d'aplicador de productes fitosanitaris duts a terme a les escoles de capacitació agrària i d'ho-

LA VIGILÀNCIA I EL CONTROL DE PLAGUICIDES EN PRODUCTES ALIMENTARIS I PINSOS D'ORIGEN VEGETAL I ANIMAL A CATALUNYA

mologar els cursos impartits per empreses externes. El Servei de Sanitat Vegetal del DAR participa en la docència d'aquestes activitats formatives i gestiona la tramitació de carnets als aplicadors i manipuladors que han superat aquests cursos.

El responsable de medicaments veterinaris, juntament amb el Servei de Laboratori Agroalimentari del DAR, són els responsables d'executar la vigilància i el control de residus de plaguicides en productes d'origen animal, dins del Pla per a la investigació de residus en animals i carns fresques a Catalunya (PIRACC).

b) El Departament de Salut (DS)

Agència de Protecció de la Salut

El Departament de Salut, mitjançant l'Agència de Protecció de la Salut, és el responsable d'executar els programes de control relacionats amb la comercialització i la utilització de plaguicides d'ús ambiental i en la indústria alimentària.

La vigilància i el control de residus de plaguicides en productes alimentaris tant d'origen animal com vegetal en els escorxadors, empreses de transformació o punts de venda al consumidor final, els fan l'Agència de Protecció de la Salut i al municipi de Barcelona, l'Agència de Salut Pública de Barcelona.

c) L'Agència de Salut Pública de Barcelona (ASPB)

L'Agència de Salut Pública de Barcelona duu a terme les tasques del Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya en l'àmbit territorial del municipi de Barcelona.

3.2. MECANISMES DE COORDINACIÓ

a) Comissió Interdepartamental en Matèria de Plaguicides i Biocides, adscrita al DAR, concretament a la Direcció General de Producció, Innovació i Indústries Agroalimentàries.

Aquesta Comissió s'ha reunit cinc vegades durant l'any 2007 per coordinar les actuacions de la Generalitat de Catalunya sobre diferents temes relacionats amb els plaguicides i biocides.

b) Comissió Directora del PRAVA, actualment en fase de constitució.

L'any 2007 s'ha publicat a Catalunya el **Decret 13/2007, de 16 de gener, pel qual s'estableix el Pla de vigilància i control de residus en animals, vegetals i aliments a Catalunya (PRAVA)**.

El PRAVA suposa un nou instrument de coordinació de l'Administració de la Generalitat de Catalunya i dels ens locals en matèria de vigilància i control oficial de substàncies i residus en animals, vegetals i aliments. S'hi destaca l'exigència de la vigilància i el control de les substàncies i residus al llarg de tota la cadena alimentària i a qualsevol tipus d'aliment, independentment de si es tracta d'un aliment d'origen animal o d'un producte vegetal, des de la producció primària fins a la distribució final.

A més, el nou Decret preveu entre altres qüestions, la creació d'una Comissió Directora del PRAVA com a òrgan col·legiat de direcció, coordinació i supervisió de totes les actuacions relacionades amb la vigilància i control oficial de substàncies i residus en animal, vegetals i aliments. Aquesta nova Comissió està pendent de constitució.

4 Resultats a Catalunya any 2007

4.1. ACTIVITATS DE VIGILÀNCIA I CONTROL EN RELACIÓ AMB LA COMERCIALIZACIÓ I LA UTILITZACIÓ DE PLAGUICIDES

Tal com s'ha esmentat, depenent del tipus de plaguicida, les activitats de vigilància i control en relació amb la comercialització i la utilització de plaguicides d'ús agrícola (anomenat també fitosanitari) són competència del DAR, mentre que les d'ús ambiental o en l'àmbit de la indústria alimentària corresponen al DS.

Tant els plaguicides d'ús fitosanitari com d'ús ambiental o en la indústria alimentària, així com les substàncies actives emprades en la formulació d'aquests plaguicides, han d'estar autoritzats i registrats degudament en els registres corresponents, com ara:

1. El Registre Únic Europeu de Substàncies Actives per a la Formulació de Productes Fitosanitaris

Aquest registre és responsabilitat de la Comissió Europea-DG Sanitat i Consumidors (SANCO). Podeu consultar la informació actualitzada d'aquest Registre a l'adreça següent:

DG Sanitat i Consumidors (SANCO)⁵

2. El Registre Oficial de Productes i Material Fitosanitari

Els productes fitosanitaris han d'estar inscrits en aquest Registre dependent de la Direcció General d'Agricultura del Ministeri de Medi Ambient i Medi Rural i Marí (MARM). Podeu consultar el Registre Oficial de Productes i Material Fitosanitari a l'adreça següent:

Ministeri de Medi Ambient i Medi Rural i Marí-Agricultura⁶

3. Registre Oficial de Plaguicides no Agrícoles o Biocides

Els plaguicides no agrícoles o biocides han d'estar inscrits en aquest registre dependent de la Direcció General de Salut Pública i Consum del Ministeri de Salut i Consum. Podeu consultar el Registre Oficial de Plaguicides no Agrícoles o Biocides a l'adreça següent:

Ministeri de Sanitat i Consum-Salut ambiental⁷

Les fàbriques de plaguicides, els locals on s'emmagatzemen o comercialitzen plaguicides així com les empreses de tractaments i les instal·lacions destinades a realitzar tractaments amb plaguicides també han d'estar autoritzats i registrats degudament en els registres corresponents, com ara:

⁵ http://ec.europa.eu/sanco_pesticides/public/index.cfm

⁶ <http://www.mapa.es/ca/agricultura/pags/fitos/fitos.asp>

⁷ <http://www.msc.es/ca/ciudadanos/saludAmbLaboral/prodQuimicos/sustPreparatorias/biocidas/frmRegistroPlaguicidas.jsp>

LA VIGILÀNCIA I EL CONTROL DE PLAGUICIDES EN PRODUCTES ALIMENTARIS I PINSOS D'ORIGEN VEGETAL I ANIMAL A CATALUNYA

4. El Registre Oficial d'Establiments i Serveis Plaguicides (ROESP)

La gestió d'aquest Registre a Catalunya queda repartida, segons el tipus de plaguicida de què es tracti, entre el Departament d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural i el Departament de Salut. A la ciutat de Barcelona el Servei d'Higiene Pública i Zoonosi de l'ASPB⁸ actua com a agent de la Direcció de Salut Pública del Departament de Salut en aquest camp.

Aquest cens d'entitats autoritzades i inscrites té caràcter públic i es pot consultar als webs del DAR i del DS:

- Departament d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural⁹
- Departament de Salut¹⁰

4.1.1. Activitats de vigilància i control en relació amb la comercialització i la utilització de plaguicides d'ús fitosanitari realitzades pel DAR

A l'Estat espanyol, el MARM és l'organisme encarregat, amb consulta prèvia als representants de les comunitats autònomes, de coordinar els plans anuals de control de comercialització i la utilització de productes fitosanitaris i les comunitats autònomes la competència en l'execució d'aquests programes en els seus respectius àmbits territorials.

A Catalunya, el Servei de Sanitat Vegetal del DAR s'encarrega d'executar els següents programes i activitats relacionats amb la comercialització i la utilització de productes fitosanitaris:

- A. Programa de vigilància en la comercialització de productes fitosanitaris
- B. Programa de vigilància de la utilització de productes fitosanitaris
- C. Activitats de formació, promoció i divulgació
- D. Lluita i control contra les plagues dels vegetals

A. Programa de vigilància i control de la comercialització de productes fitosanitaris

L'objectiu d'aquest Programa és controlar el compliment de la legislació que afecta els establiments en els quals es fabriquen, emmagatzemen i comercialitzen productes fitosanitaris, i controlar i comprovar que els productes fitosanitaris posats al mercat estan registrats degudament i compleixen els requisits de qualitat previstos per la legislació.

La finalitat és evitar que es posin en circulació productes fitosanitaris que no compleixin un mínim de qualitat i garantir d'aquesta manera l'eficàcia dels tractaments fitosanitaris.

⁸ <http://www.aspb.es/quefem/roesp.htm>

⁹ <http://www20.gencat.cat/portal/site/DAR/menuitem.ea4a9707647429b7a3bc8110d8c0e1a0/?vgnnextoid=870f4881cbb24110VgnVCM100000b0c1e0aRCRD&vgnnextchannel=870f4881cbb24110VgnVCM100000b0c1e0aRCRD&vgnnextfmt=detall2&codlnf=13443&accio=consulter&Cerca=>

¹⁰ <http://www.gencat.cat/salut/depsalut/html/ca/dir2149/index.html>

Taula 1. Resultats del Programa de vigilància i control de la comercialització de productes fitosanitaris efectuat pel DAR. Any 2007

Programa de vigilància i control de la comercialització de plaguicides d'ús fitosanitari. Resultat de l'activitat (any 2007)						
Element objecte de vigilància i/o control oficial	Paràmetres o condicions objectes de control oficial	Tècnica de vigilància i/o control utilitzat	Any	Nombre de controls o determinacions efectuats	Nombre de controls o determinacions amb disconformitats	Taxa de conformitat
Establiments productors	Inscripció al registre oficial; control de l'LOM; qualificació del personal; condicions d'emmagatzematge dels productes	Inspecció	2007	—15 inspeccions —1.094 controls LOM	2	99,6%
Productes fitosanitaris	Concentració substància activa; característiques fisicoquímiques	Presa de mostres (mostratge aleatori)	2007	14	0	100%

Taula 2. Gestió del Registre Oficial d'Establiments i Serveis Plaguicides (ROESP) DAR. Any 2007

Gestió de l'ROESP. Resultat de l'activitat (any 2007)	
Tipus d'actuació	Nombre
Registre Oficial d'Establiments i Serveis Plaguicides (ROESP)	Establiments: 899 Empreses de serveis: 140 Empreses de tractament: 330
Inscripcions a l'ROESP	2007: 1.377 (total d'inscripcions) 2007: 102 (noves inscripcions)

B. Programa de vigilància de la utilització de productes fitosanitaris

Els objectius d'aquest programa són els següents:

1. Controlar les empreses de tractaments fitosanitaris:
  - Comprovar que estiguin registrades en el Registre Oficial d'Establiments i Serveis Plaguicides (ROESP).
  - Controlar que les persones que efectuen aplicacions de productes plaguicides disposin del carnet d'aplicador de tractaments.
  - Controlar el llibre oficial de moviments (LOM).
  - Inspeccionar els contractes amb usuaris i tractaments efectuats.
  - Revisar in situ l'aplicació d'algun tractament i comprovar les mesures de seguretat dels aplicadors, els productes emprats i la tinença del carnet d'aplicador.
2. Controlar directament al camp l'ús dels productes:
  - Comprovar l'ús correcte dels productes fitosanitaris mitjançant el control de les aplicacions directes al camp.

LA VIGILÀNCIA I EL CONTROL DE PLAGUICIDES EN PRODUCTES ALIMENTARIS I PINSOS D'ORIGEN VEGETAL I ANIMAL A CATALUNYA

3. Controlar les mostres vegetals, sòls i aigües, després dels tractaments:

- Comprovar la repercussió sobre el medi ambient, així com vigilar i controlar que els productes s'emprin d'acord amb el que estableixen les normes vigents, i que no s'utilitzin productes no autoritzats o prohibits.

Així mateix, l'any 2007 el MAPA ha publicat l'**Ordre APA/326/2007, per la qual s'estableixen les obligacions dels titulars d'explotacions agrícoles i forestals en matèria de registre de la informació sobre l'ús de productes fitosanitaris**. Aquesta Ordre obliga els agricultors i altres productors a portar un registre per a cada tractament realitzat, per a cada anàlisi de plaguicida realitzada a voluntat de l'agricultor o per exigència del sistema de producció i per a cada producte vegetal o partida de la collita.

Aquest Registre ha de mantenir-se a disposició de les autoritats competents durant dos anys a partir de la finalització de la campanya. Els agricultors han de guardar durant aquest període els documents acreditatius de les compres dels productes fitosanitaris, contractes amb les empreses de tractament, anàlisis realitzats, albarans i factures de venda; a més de la relació de parcel·les que integren l'explotació identificades mitjançant el Sistema d'Informació Geogràfica de Parcel·les Agrícoles (SIGPAC).

Taula 3. Resultats del Programa de vigilància i control de la utilització de productes fitosanitaris efectuat pel DAR. Any 2007

Programa de vigilància de la utilització de productes fitosanitaris. Resultats de l'activitat (any 2007)						
Element objecte de control oficial	Paràmetres o condicions objecte de control oficial	Tècnica de control utilitzada	Any	Nombre de controls o determinacions efectuats	Nombre de controls o determinacions amb disconformitats	Taxa de conformitat
Vegetals, sòl, aigua	Residus de productes fitosanitaris	Presa de mostres (mostratge aleatori)	2007	38	0	100%

C. Activitats de formació, promoció i divulgació

El Servei de Sanitat Vegetal i el Servei de Formació Agrària del DAR executen diferents actuacions destinades a promoure un ús racional dels productes fitosanitaris entre les quals destaquen les següents activitats de formació, promoció i divulgació en l'àmbit fitosanitari:

C.1. Formació per a aplicadors i manipuladors de productes fitosanitaris

Amb la finalitat que es faci un ús correcte dels plaguicides i es minimitzi la possible utilització excessiva i/o ineficient, les persones que manipulen i realitzen aplicacions amb productes plaguicides d'ús fitosanitari han d'haver superat un curs de formació i haver obtingut el corresponent carnet d'aplicador o manipulador de productes fitosanitaris. La normativa estableix els nivells de capacitació per a l'aplicació i la manipulació de productes fitosanitaris següents: bàsic, qualificat, fumigador, nivells especials i pilot aplicador agroforestal.

A Catalunya, i amb el nou marc normatiu de la Llei orgànica 6/2006 de reforma de l'Estatut, la formació de les activitats relacionades amb la utilització de productes fitosanitaris i els carnets estan actualment regulades per l'Ordre ARP/455/2006 de 22 de setembre de 2006 (DOGC 4732, de 3.10.2006).

El Servei de Formació Agrària de la Subdirecció General d'Innovació Rural, de la Direcció General de Producció, Innovació i Indústries Agroalimentàries del DAR és la unitat responsable d'organitzar els cursos per a l'obtenció del carnet d'aplicador de productes fitosanitaris duts a terme a les escoles de capacitació agrària i d'homologar els cursos impartits per empreses externes. El Servei de Sanitat Vegetal del DAR participa en la docència de la majoria d'activitats formatives i gestiona el lliurament de carnets als aplicadors i manipuladors que han superat els cursos homologats i fa entrega dels carnets bàsic, qualificat i especial.

Per a més informació sobre aquests cursos, podeu consultar l'adreça següent:
Departament d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural¹¹

Taula 4. Resultats de les actuacions de formació de aplicadors i manipuladors de productes fitosanitaris DAR. Any 2007

Formació d'aplicadors de productes plaguicides. Resultat de l'activitat (any 2007)			
Tipus d'actuació	Any	Nombre	Observacions
Cursos d'aplicador o manipulador de productes fitosanitaris	2007	DAR: 100 - Escoles agràries (53) - Centres homologats (47)	Se supervisen tots els cursos homologats
Nombre de carnets expedits pel DAR durant l'any	2007	2.697	Total de carnets expedits fins al 31.12.2007: 26.098

C.2 Avisos fitosanitaris

Amb l'objectiu d'informar i assessorar els agricultors de les tècniques i dels moments més adients per controlar les plagues, desenvolupant programes de lluita integrada que evitin tractaments innecessaris, el Servei de Sanitat Vegetal, juntament amb la col·laboració de les agrupacions de defensa vegetal (anomenades també ADV), realitza avisos fitosanitaris.

A la taula 5 es presenten els avisos realitzats durant l'any 2007 mitjançant diferents mitjans de comunicació (premsa, ràdio, SMS...)

Taula 5. Avisos fitosanitaris DAR. Any 2007

Avisos fitosanitaris. Resultats de l'activitat (any 2007)		
Tipus d'actuació	Any	Nombre
Avisos	2007	2.320 per SMS + c/e
		358 a contestadors telefònics
		12 mensuals al web del DAR i a la revista <i>Catalunya agrària i rural</i> i diverses revistes del sector
		Setmanals premsa/ràdios comarcals

Per a més informació sobre aquest tema, podeu consultar l'adreça següent:
Departament d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural - Avisos fitosanitaris¹²

¹¹ <http://www20.gencat.cat/portal/site/DAR/menuitem.3645c709047c363053b88e10b031e1a0/?vgnnextoid=fb1afa5a913a5110VgnVCM10008d0c1e0aRCRD&vgnnextchannel=fb1afa5a913a5110VgnVCM1000008d0c1e0aRCRD&vgnnextfmt=default>

¹² <http://www20.gencat.cat/portal/site/DAR/menuitem.d7371fca72b6d53053b88e10b031e1a0/?vgnnextoid=b6656c042ba34110VgnVCM100000b0c1e0aRCRD&vgnnextchannel=b6656c042ba34110VgnVCM100000b0c1e0aRCRD&vgnnextfmt=default%20>

LA VIGILÀNCIA I EL CONTROL DE PLAGUICIDES EN PRODUCTES ALIMENTARIS I PINSOS D'ORIGEN VEGETAL I ANIMAL A CATALUNYA

C.3. Divulgació d'informació sobre plagues i productes fitosanitaris

El Servei de Sanitat Vegetal del DAR, per informar l'agricultor de les noves plagues i dels productes fitosanitaris que cal utilitzar, i com a complement de la informació que dona en els avisos fitosanitaris mensuals, ha editat durant l'any 2007 el següent material divulgatiu (vegeu la taula 6):

- Fitxes de plagues
- Fulls informatius fitosanitaris

Taula 6. Activitats divulgatives sobre plagues i productes fitosanitaris DAR. Any 2007

Divulgació d'informació sobre plagues i productes fitosanitaris. Resultats de l'activitat (any 2007)			
Any	Tipus d'actuació	Nombre	Observacions
2007	Fitxa de plaga	6	- El morrut de les palmeres - La Grafiosi de l'om - El xancre resinós dels pins - Nova Caparreta dels cítrics <i>Unapsis yanonensis</i> - Díptic de la monília en fruiters de pinyol i en ametller - Tríptic del foc bacterià-2007
	Full informatiu	6	- El carnet d'aplicador i manipulador de productes fitosanitaris - Registre de la informació sobre l'ús de productes fitosanitaris - El morrut de les palmeres - El xancre del castanyer - La galeruca de l'om - <i>Fusarium circinatum</i>

D. Lluita contra les plagues de vegetals

Durant l'any 2007 el servei de Sanitat vegetal del DAR ha efectuat les següents actuacions de vigilància i seguiment de plagues:

D.1. Seguiment oficial, control i eradicació de plagues de quarantena

Es tracta d'una activitat que té com a objectiu:

- Evitar la introducció i propagació a Catalunya de plagues noves especialment perilloses.
- Fer el seguiment i, si escau, l'eradicació, de les plagues de quarantena immediatament quan apareixen al nostre territori.
- Fer seguiment de la xarxa oficial del foc bacterià (del qual l'Estat espanyol està considerat com a zona protegida).

Taula 7. Actuacions de seguiment, control i eradicació de plagues de quarantena DAR. Any 2007

Seguiment oficial, control i eradicació de plagues de quarantena. Resultats de l'activitat (any 2007)				
Tipus d'actuació	Any	Nombre	Resultats	Observacions
Prospecció del foc bacterià	2007	9.290 ha 450 viviers 539 punts oficials	1 focus detectat	Focus detectat a la localitat de Bordils (Girona). De manera immediata, es van arrencar les 12 parcel·les afectades (12,33 ha i 1.066 plantes de viver) i 107 arbres aïllats i a establir una zona de seguretat d'1 km de diàmetre
Prospecció de la flavescència daurada de la vinya	2007	2.470 ha	1 focus detectat	A finals de 2006 es va detectar un focus al Baix Empordà. El DAR va publicar una nova ordre reguladora per millorar-ne el control. Es van arrencar 1,88 ha i 402 ceps i es va efectuar un tractament aeri de 250 ha a Calonge, Palamós i Vall-llobrega per reduir les poblacions de l'insecte vector <i>Scaphoideus titanus</i> .
Prospecció del virus de la Sharka	2007	4.257 ha prospectades	1 focus detectat del tipus M	S'ha detectat, per primera vegada a Catalunya, un focus del virus de la Sharka del tipus M a Móra d'Ebre, amb una superfície arrencada de 0,35 ha de presseguer.

D.2. Campanyes oficials de lluita col·lectiva contra plagues

Es tracta de campanyes específiques dirigides a lluitar de forma col·lectiva contra les plagues de difícil control individualment en determinades zones.

Durant l'any 2007 el Servei de Sanitat Vegetal ha efectuat campanyes contra la mosca de l'olivera i l'insecte vector de la flavescència daurada de la vinya. Els resultats es presenten a la taula 8.

Taula 8. Campanyes oficials de lluita col·lectiva contra plagues DAR. Any 2007

Campanyes de tractaments contra plagues. Resultats de l'activitat (any 2007)				
Tipus d'actuació	Any	Nombre d'hectàrees	Resultats	Observacions
Campanyes de tractament aeri de la mosca de l'olivera	2007	52.000 ha	Satisfactoris	Tractament aeri a la demarcació de les Terres de l'Ebre sense cap incidència
Campanya de tractament aeri del vector de la flavescència daurada de la vinya	2007	250 ha	Satisfactoris	Tractament aeri a la demarcació de Girona sense cap incidència

D.3. Foment de la creació i manteniment d'agrupacions de defensa vegetal (ADV)

Aquesta activitat té com a objectiu fomentar la creació d'agrupacions d'agricultors (ADV) per lluitar de forma col·lectiva contra les plagues, per crear xarxes de seguiment de paràsits o per prevenir accidents meteorològics i dur a terme actuacions massives de lluita.

LA VIGILÀNCIA I EL CONTROL DE PLAGUICIDES EN PRODUCTES ALIMENTARIS I PINSOS D'ORIGEN VEGETAL I ANIMAL A CATALUNYA

Les agrupacions de defensa vegetal poden ser d'àmbit municipal o supramunicipal i han d'agrupar com a mínim el 20% dels pagesos de l'àrea, o el 50% de la superfície dels conreus que cal protegir.

Taula 9. Activitats relacionades amb les ADV efectuades pel DAR. Any 2007

Agrupacions de defensa vegetal (ADV). Resultat de l'activitat (any 2007)			
Tipus d'actuació	Any	Nombre	Observacions
Reunions SSV-ADV	2007	42	Setmanals (Lleida)
	2007	21	Sectorials (fruiters, olivera, cítrics) Territorials (Barcelona, Girona, Lleida, Tarragona i Terres de l'Ebre) i altres
Subvencions a ADV	2007	100	2.500.000 €

D.4. Control oficial de proveïdors de material vegetal i expedició del passaport fitosanitari de la CEE

L'objecte d'aquesta activitat és controlar la producció i el comerç del material vegetal per evitar la difusió de plagues de quarantena. Aquest control es basa en dos elements fonamentals: el Registre Oficial de Proveïdors de Material Vegetal i el passaport fitosanitari.

Taula 10. Actuacions de control oficial de la producció i el comerç de material vegetal efectuades pel DAR. Any 2007

Control oficial de proveïdors de material vegetal i expedició del passaport fitosanitari de la CEE. Resultat de l'activitat (any 2007)			
Tipus d'actuació	Any	Nombre	Resultats
Cens d'activitat: inscripció al registre	2007	961	
Control oficial: inspeccions de proveïdors de material vegetal	2007	45%	
Certificació de material vegetal	2007	Certificació de llavors	46.185,8 tones de cereals (inclosos arròs i panís) 4.806,8 tones farratgeres, lleguminoses, oleaginoses
		Producció de plançons	621.529 unitats de plançons de cítrics 3.243.600 unitats d'altres fruiters 12.600.00 unitats de plançons d'olivera

D.5. Experimentació i posada al punt de tècniques de lluita alternatives als plaguicides

Es tracta d'activitats dirigides a posar al punt tècniques de lluita alternatives a la lluita química com, per exemple, la utilització de feromones mitjançant les tècniques de captura massiva i de confusió sexual.

Taula 11. Dades de les activitats d'experimentació i posada al punt de tècniques de lluita alternativa als plaguicides DAR. Any 2007

Experimentació i tècniques de lluita alternativa als plaguicides. Resultats de l'activitat (any 2007)		
Tècnica	Cultiu	Hectàrees
Captura massiva de <i>Chilo suppressalis</i>	Arròs	22.000
Captura massiva de <i>Ceratitis capitata</i> (mosca de la fruita)	Fruiters i cítrics	4.600
Captura massiva de <i>Heliothis</i> en tomàquet	Tomàquet	4,5
Captura massiva de la mosca de l'olivera	Olivera	38
Confusió sexual de <i>Zeuzera pyrina</i> en l'avellaner	Avellaner	12
Confusió sexual del cuc o corc del raïm	Vinya	2.600
Control biològic del diabló amb fongs i nematodes	Avellaner	25
Micorizació amb tòfona negra d'avellaners en producció ecològica	Avellaner	30
Solarització per al control de nematodes en patata	Patata	1
Control del xancre del castanyer amb soques hipovirulentes	Castanyer	40
Introducció de <i>Macrolophus caliginosus</i> per al control biològic de <i>Bemisia tabaci</i> , vector de TYLCV en tomàquet	Tomàquet	50
Confusió sexual de <i>Carpocapsa (Cydia pomonella)</i>	Fruiters de llavor	2.675
Captura massiva de la tuta del tomàquet (<i>Tuta absoluta</i>)	Tomàquet	Tan sols es van posar trampes per al monitoratge
Total		32.075,50

4.1.2 Activitats de vigilància i control en relació amb la comercialització i la utilització de plaguicides d'ús ambiental o en la indústria alimentària realitzades pel DS-APS

L'Agència de Protecció de la Salut és l'organisme responsable del control de la producció, la comercialització i la utilització de plaguicides d'ús ambiental o d'ús en la indústria alimentària.

L'Agència de Protecció de la Salut és la responsable d'executar els següents programes i activitats relacionats amb la comercialització i la utilització de plaguicides d'ús ambiental o d'ús en la indústria alimentària:

- A. Programa de control d'establiments i serveis plaguicides.
- B. Gestió del Registre Oficial d'Establiments i Serveis Plaguicides (ROESP) pel que fa als plaguicides d'ús en la indústria alimentària i els plaguicides d'ús ambiental.
- C. Formació d'aplicadors de plaguicides d'ús ambiental i d'ús en la indústria alimentària: homologació de cursos i expedició del carnet de capacitació per a l'aplicació de plaguicides d'ús ambiental i d'ús en la indústria alimentària.

LA VIGILÀNCIA I EL CONTROL DE PLAGUICIDES EN PRODUCTES ALIMENTARIS I PINSOS D'ORIGEN VEGETAL I ANIMAL A CATALUNYA

A. Programa de control d'establiments i serveis plaguicides

Aquest Programa recull una sèrie d'actuacions adreçades a comprovar i promoure l'adequació de les empreses de control de plagues, de comercialització de plaguicides d'àmbit ambiental i a la indústria alimentària, a les normes dirigides a prevenir els riscos per a la salut de la població.

D'altra banda, les empreses que elaboren, envasen, emmagatzemen, distribueixen o importen plaguicides d'ús en la indústria alimentària són objecte d'inscripció en el Registre Sanitari d'Indústries i Productes Alimentaris de Catalunya (RSIPAC), gestionat per l'APS, i per tant, són objecte de les inspeccions periòdiques que efectuen els inspectors del Departament de Salut a les indústries inscrites al RSIPAC.

A.1. Registre Sanitari d'Indústries i Productes Alimentaris de Catalunya (RSIPAC)

Aquest Registre permet disposar d'un cens d'establiments i empreses que tenen l'autorització sanitària de funcionament. En la clau 37 d'aquest Registre, s'hi inscriuen les empreses que elaboren, envasen, emmagatzemen, distribueixen o importen detergents, desinfectants, desinsectants i altres productes d'ús alimentari, entre els quals es troben els plaguicides d'ús alimentari.

Taula 12. Resultats de la gestió de l'RSIPAC (clau 37) DS. Any 2007

Gestió de l'RSIPAC. Resultats de l'activitat (any 2007)	
Tipus d'actuació	Nombre
Nombre d'empreses inscrites a l'RSIPAC amb la clau 37*	271
Nombre d'empreses inscrites a l'RSIPAC amb les subclaus corresponents a plaguicides	46
Nombre de sol·licituds per a la inscripció a l'RSIPAC tramitades durant l'any	3
Nombre de sol·licituds de revalidació i modificacions de l'RSIPAC	11
Nombre d'entitats inscrites a l'RSIPAC inspeccionades (amb la clau 37)	139
Nombre total d'inspeccions efectuades (amb la clau 37)	183

*Detergents, desinfectants, desinsectants i altres productes d'ús alimentari.

B. Gestió del Registre Oficial d'Establiments i Serveis de Plaguicides (ROESP) de plaguicides no agrícoles

A Catalunya, actualment, i d'acord amb el Decret 149/1997, correspon al Departament de Salut mitjançant l'Agència de Protecció de la Salut la gestió del Registre Oficial d'Establiments i Serveis Plaguicides de:

- Establiments que exclusivament comercialitzin, emmagatzemin o distribueixin plaguicides o desinfectants d'ús en la indústria alimentària.
- Empreses o serveis d'aplicació a tercers de plaguicides o desinfectants d'ús ambiental o d'ús en la indústria alimentària.

Des del juny de 2005, en l'àmbit municipal de Barcelona, el Servei d'Higiene Pública i Zoonosi de l'ASPB¹³ té la responsabilitat de gestionar l'ROESP i d'executar el programa de control i vigilància de les empreses registrades en aquest municipi.

¹³ <http://www.aspb.es/quefem/roesp.htm>

Taula 13. Resultats de gestió de l'ROESP del DS. Any 2007

Gestió de l'ROESP. Resultat de l'activitat (any 2007)	
Tipus d'actuació	Nombre
Nombre d'establiments inscrits al ROESP durant l'any	84
Nombre d'empreses o serveis d'aplicació inscrits	311
Inscripcions tramitades	33
Renovacions tramitades	2
Baixes tramitades	6

C. Formació d'aplicadors de productes plaguicides d'ús ambiental i d'ús en la indústria alimentària

Les persones que realitzen aplicacions de productes plaguicides d'ús ambiental i d'ús en la indústria alimentària han d'haver superat un curs de formació i haver obtingut el corresponent carnet d'aplicador de tractaments de desinsectació, desinfecció i desratització (DDD).

L'Agència de Protecció de la Salut és l'organisme responsable de supervisar els cursos per a l'obtenció del carnet d'aplicador de productes plaguicides del Departament de Salut i de tramitar els carnets corresponents.

En l'àmbit d'aplicació dels plaguicides d'ús ambiental i en la indústria alimentària es trameta el carnet d'aplicador de tractaments de desinsectació, desinfecció i desratització (DDD), del qual es defineixen dos nivells de capacitació: bàsic i qualificat.

Per a més informació sobre aquests cursos, podeu consultar l'adreça següent:
Departament de Salut - Salut ambiental¹⁴

Taula 14. Resultats de les actuacions de formació d'aplicadors i tractaments de desinsectació, desinfecció i desratització (DDD) efectuades pel DS. Any 2007

Formació d'aplicadors de productes plaguicides. Resultats de l'activitat (any 2007)			
Tipus d'actuació	Any	Nombre	Observacions
Nombre de cursos per a l'obtenció del carnet d'aplicador de tractaments (DDD) supervisats	2007	Nivell bàsic: 6 Nivell qualificat: 4	Acumulats fins al 12.12.07: 106
Nombre de carnets d'aplicadors de tractaments (DDD) tramitats pel DS durant l'any	2007	Nivell bàsic :95 Nivell qualificat:70	Acumulats fins al 31.12.07: 1.075 de qualificats 942 de bàsics

¹⁴ <http://www.gencat.cat/salut/depsalut/html/ca/dir2149/cursplag.htm>

LA VIGILÀNCIA I EL CONTROL DE PLAGUICIDES EN PRODUCTES ALIMENTARIS I PINSOS D'ORIGEN VEGETAL I ANIMAL A CATALUNYA

4.2. ACTIVITATS DE CONTROL EN RELACIÓ AMB ELS RESIDUS DE PLAGUICIDES

Diferents normatives comunitàries i estatals regulen els límits màxims de residus (LMR) de plaguicides en productes alimentaris i pinsos d'origen vegetal i animal (vegeu l'annex).

Aquestes directives afecten un nombre limitat de plaguicides i productes alimentaris, i són objecte de revisió i ampliació constants. Pel que fa als límits màxims de residus de plaguicides, encara no harmonitzats en les normatives europees esmentades, prevalen en cada país els que han fixat els diferents estats membres.

En l'àmbit estatal, els LMR es troben recollits al Reial decret 280/1994, de 18 de febrer, pel qual s'estableixen els límits màxims de residus de plaguicides i el seu control en determinats productes d'origen vegetal i les seves modificacions i al Reial decret 569/1990, de fixació dels continguts màxims per als residus de plaguicides sobre i en els productes alimentaris d'origen animal i les seves modificacions.

Cal tenir en compte que a partir de l'1 de setembre de 2008 és d'aplicació el nou Reglament (CE) núm. 396/2005 del Parlament Europeu i del Consell, relatiu als límits màxims, que deroga totes les directives anteriors sobre LMR (76/895, 86/363, 86/362 i 90/642) i harmonitza els LMR en tota la Comunitat Europea.

La DG (SANCO) de la Comissió Europea ha editat una base de dades d'LMR aplicables d'acord amb el Reglament (CE) núm. 396/2005, que és pot consultar a l'adreça següent:

DG SANCO - Base de dades LMR¹⁵

Per verificar el compliment d'aquests LMR, els estats membres de la Unió Europea han de comprovar regularment que es compleixin els LMR i han de mantenir un sistema de vigilància dels continguts de residus de plaguicides en els productes vegetals i animals que es posin en circulació en el mercat comunitari, ja siguin de producció interior o bé importats de països tercers. D'aquesta forma es pot impedir que es posin en circulació en el seu territori els productes vegetals o animals amb residus de plaguicides que excedeixin els continguts màxims fixats.

La Comissió Europea disposa dels següents instruments per assegurar-se que el control del compliment d'LMR a la Unió Europea es realitza de manera adequada i uniforme:

1. El programa plurianual de control coordinat d'LMR de plaguicides de la UE¹⁶

Aquest programa té l'objectiu de recollir dades dels estats membres i disposar d'informació sobre el nivell de residus de plaguicides en determinats productes vegetals prèviament establerts, que formen una part important o significativa de la dieta dels europeus, amb la finalitat de calcular l'exposició alimentària de les persones a plaguicides a través de l'alimentació.

La Comissió Europea publica anualment el seu programa de control, establint per a cada estat membre la relació de plaguicides i productes alimentaris de la dieta europea que cada estat membre ha de mostrejar. Els estats membres han de comunicar anualment els seus resultats que la Comissió publica posteriorment en un informe anual.

¹⁵ http://ec.europa.eu/sanco_pesticides/public/index.cfm

¹⁶ http://ec.europa.eu/food/plant/protection/pesticides/multi-annual_control_programmes_en.htm

El programa comunitari coordinat de control dels límits màxims de residus de plaguicides en els cereals i en determinats productes d'origen vegetal per a l'any 2007 es pot consultar a la Recomanació de la Comissió 2007/255/CE, de 3 d'abril de 2007¹⁷.

2. Els laboratoris comunitaris de referència¹⁸, que coordinen, formen personal i desenvolupen mètodes d'anàlisi i organitzen proves per avaluar les competències dels diferents laboratoris nacionals de control.

3. L'Oficina Alimentària i Veterinària¹⁹ de la DG (SANCO) que realitza inspeccions en els estats membres per avaluar i revisar les seves activitats de control i publica anualment l'informe sobre el programa de control de residus de plaguicides de la UE²⁰. Aquest document fa la síntesi de les anàlisis de residus de plaguicides efectuades al conjunt de la Unió Europea i inclou informacions tant sobre els programes de control nacionals com sobre el programa coordinat comunitari de vigilància.

A partir de l'1 de setembre de 2008, data en què el Reglament 396/2005(CE) és de plena aplicació, i d'acord amb el seu article 32, la responsabilitat de l'elaboració de l'informe anual de residus de plaguicides queda transferida de la Comissió Europea a l'Autoritat Europea de Seguretat Alimentària (EFSA)²¹.

L'informe anual del programa de control de residus de plaguicides de la UE corresponent a l'any 2007 és el primer informe anual elaborat per l'EFSA i es pot consultar a l'adreça següent:

EFSA - Informe anual del programa de control de residus de plaguicides a la UE corresponents a l'any 2007²²

En aquest Informe es van analitzar els residus de plaguicides en un total de 74.305 mostres de prop de 305 grups diferents de productes alimentaris en el marc dels programes nacionals i coordinats dels 27 estats membres de la UE, a més de Noruega i Islàndia. L'informe, preparat per la Unitat d'Avaluació del Risc de Plaguicides (PRAPeR) de l'Agència Europea de Seguretat Alimentària (EFSA), afirma que el 96% de les mostres analitzades compleixen les disposicions legals pel que fa als límits màxims de residus (LMR), i un 4% no les compleixen, enfront del 5% de mostres disconformes de l'any 2006.

4. El Sistema d'alerta ràpida per a aliments i pinsos²³ (RASFF en la sigla anglesa) com a eina per establir un intercanvi ràpid d'informació sobre els riscos per a la salut humana relacionats amb aliments i pinsos, que permet adoptar mesures per a la protecció dels consumidors, en el cas de que es trobin residus de plaguicides a nivells preocupants per als consumidors.

En l'àmbit estatal, per donar compliment a l'execució d'aquests programes coordinats comunitaris i a l'intercanvi d'informació amb la Comissió Europea, les autoritats competents de les comunitats autònomes, d'acord amb les directrius dels respectius ministeris de Medi Ambient Rural i Marí i de Sanitat i Consum, han d'elaborar plans de vigilància de residus de plaguicides en vegetals, animals i aliments derivats d'aquests.

¹⁷ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2007:096:0021:0027:ES:PDF>

¹⁸ <http://www.crl-pesticides.eu/docs/public/home.asp?LabID=100&Lang=EN>

¹⁹ http://ec.europa.eu/food/fvo/index_en.cfm

²⁰ http://ec.europa.eu/food/fvo/specialreports/pesticides_index_en.htm

²¹ Amb l'aplicació del Reglament 396/2005(CE), i d'acord amb l'article 32, la responsabilitat de l'informe anual de residus de plaguicides és transferida de la Comissió Europea a l'EFSA.

²² http://www.efsa.europa.eu/EFSA/efsa_locale-1178620753812_1211902667778.htm

²³ http://ec.europa.eu/food/food/rapidalert/index_en.htm

LA VIGILÀNCIA I EL CONTROL DE PLAGUICIDES EN PRODUCTES ALIMENTARIS I PINSOS D'ORIGEN VEGETAL I ANIMAL A CATALUNYA

Així mateix, i amb la finalitat de garantir que els límits màxims de residus de plaguicides en productes vegetals i/o animals abans de la seva posada en circulació no superen els LMR, les comunitats autònomes també han d'elaborar plans anuals nacionals o autonòmics de vigilància de residus en productes vegetals i animals en origen i en els productes existents en el mercat amb destinació a l'ús i al consum humà.

A Catalunya, aquestes les actuacions de vigilància i control del compliment d'LMR de plaguicides tant en origen com en destinació final queden repartides entre el DAR, l'APS i l'ASPB, i és el DAR qui executa la vigilància i control dels LMR plaguicides en productes vegetals i animals en origen i l'APS i l'ASPB en escorxadors, establiments alimentaris i punts de venda al consumidor final.

4.2.1. Activitats de vigilància i control respecte al compliment dels LMR efectuades pel DAR

El DAR actua en les primeres fases de la cadena alimentària i coordina i executa a Catalunya els programes següents en relació amb el control de residus de plaguicides:

- A. Programa nacional de vigilància i control oficial de productes fitosanitaris en origen
- B. Programa coordinat de vigilància de residus de plaguicides a la Unió Europea
- C. Pla d'investigació de residus en aliments d'origen animal

A. Programa nacional de vigilància i control oficial de productes fitosanitaris en origen

Aquest programa té caràcter estatal. És coordinat pel Ministeri de Medi Ambient Rural i Marí (MARM) i és executat per les comunitats autònomes.

A Catalunya, aquest programa és executat pel Servei de Sanitat Vegetal del DAR amb la col·laboració del Servei del Laboratori Agroalimentari del DAR, que des de finals de l'any 2002, té l'acreditació de l'ENAC per a l'anàlisi de residus de productes fitosanitaris en certs productes vegetals i l'Institut Químic de Sarrià per a altres.

L'objectiu del programa és la vigilància dels continguts de productes fitosanitaris en productes vegetals en origen, així com l'execució dels mecanismes per impedir la posada en el mercat d'aquests vegetals quan se superin els LMR establerts en la legislació vigent.

Els inspectors del DAR prenen les mostres de magatzems de cooperatives o de centrals hortofrutícoles, tant a les cambres de conservació com abans d'entrar al magatzem (productes acabats de collir) i les envien als laboratoris corresponents.

Les mostres que es prenen es refereixen a productes vegetals produïts a Catalunya, ja que els que provenen d'altres indrets de la UE són controlats en origen pels organismes responsables corresponents i els que vénen de països tercers són controlats als punts d'inspecció fronterers (PIF).

Taula 15. Resultats del Programa nacional de vigilància i control oficial de productes fitosanitaris en origen efectuat pel DAR durant l'any 2007 a Catalunya

Programa nacional de vigilància i control oficial de productes fitosanitaris en origen. Resultats (any 2007)						
Element objecte de vigilància i/o control oficial	Paràmetres objectes de control	Tècnica de vigilància i/o control	Nombre de controls efectuats	Mostres amb residus	Nombre de resultats amb disconformitats residus $\geq$ LMR	Taxa de conformitat
Productes vegetals (*) (37)	Residus de productes fitosanitaris	Presa de mostres aleatòria i anàlisi	276	107 mostres presenten algun residu (38%)	10 mostres (3,6%)	96,4%

(*) Les matrius analitzades són albergínia, porro, ametlla, api, arròs, blat, blat de moro, bleda, carbassó, carxofa, ceba, cirera, cogombre, col, coliflor, enciam, espinacs, fava, gira-sol, maduixa, mandarina, meló, mongeta, oliva, pastanaga, patata, pebrot, pera, poma, préssec, pruna, raïm, síndria, taronja, tomàquet, civada, pèsol.

Taula 16. Resultats del Programa nacional de vigilància i control oficial de productes fitosanitaris en origen efectuat pel DAR durant l'any 2007 a Catalunya: mostres que han superat l'LMR

Programa nacional de vigilància i control oficial de productes fitosanitaris en origen (any 2007). Resultats de les mostres amb residus de plaguicides > LMR				
Producte vegetal	Nombre de mostres amb plaguicida per sobre de l'LMR	Plaguicida	LMR (mg/kg)	mg/kg trobats
Api	1	procimidona	<u>0,02</u> *	0,10
Api	1	etil-clorpirifós	<u>0,05</u> *	0,56
Carbassó	1	bromopropilat	<u>0,05</u> *	0,54
Carbassó	2	epòxid d'heptaclor	0,01*	0,022 0,023
Espinacs	1	clortalonil	0,01*	1,6
Mongeta verda	1	bromopropilat	0,05*	0,2
Mongeta verda	1	etil-clorpirifós	0,05*	0,35
Tomàquet	2	bromopropilat	<u>0,05</u> *	0,063 0,061

Els valors subratllats estan harmonitzats a la UE. * indica el límit inferior de determinació analítica

LA VIGILÀNCIA I EL CONTROL DE PLAGUICIDES EN PRODUCTES ALIMENTARIS I PINSOS D'ORIGEN VEGETAL I ANIMAL A CATALUNYA

Taula 17. Resultats del Programa nacional de vigilància i control oficial de productes fitosanitaris en origen efectuat pel DAR durant el període 2004-2007 a Catalunya

Programa nacional de vigilància i control oficial de productes fitosanitaris en origen (període 2004-2007)					
Any	Element objecte de vigilància i/o control oficial	Nombre de controls efectuats	Mostres amb residus	Nombre de resultats amb disconformitats residus $\geq$ LMR	Taxa de conformitat
2004	Productes vegetals (36)	249	124	8 mostres (3,21%)	96,79%
2005	Productes vegetals (37)	284	143	7 mostres (2,5%)	97,5%
2006	Productes vegetals (37)	298	117	5 mostres (1,7%)	98,32%
2007	Productes vegetals (37)	276	107	10 mostres (3,6%)	96,4%

B. Programa coordinat de vigilància de residus de plaguicides a la Unió Europea-DAR

Aquest Programa es basa en la Recomanació que anualment publica la Comissió Europea per elaborar el programa comunitari coordinat de control destinat a garantir el respecte dels límits màxims de residus de plaguicides en els cereals i en determinats productes d'origen vegetal (vegeu el punt 4.2).

El MARM, en consulta amb les comunitats autònomes, elabora anualment un pla oficial de control d'aliments d'origen vegetal en el qual inclou el seguiment del Programa coordinat de la UE. El MARM assigna el nombre de mostres per a cada comunitat autònoma sobre la base de la seva producció.

A partir d'aquest pla oficial de control, el Servei de Sanitat Vegetal del DAR estableix el seu pla anual de vigilància, que inclou paral·lelament un programa addicional de control d'aliments, planificat i aplicat independentment, i no coordinat pel MAPA, que inclou inspeccions addicionals específiques.

El DAR informa anualment sobre els resultats de les mostres analitzades al MARM, amb la finalitat que s'integrin a les dades amb què s'informa la Comissió Europea.

Taula 18. Resultats del Programa coordinat de vigilància de residus de plaguicides a la Unió Europea efectuat pel DAR durant l'any 2007 a Catalunya

Programa coordinat de vigilància de residus de plaguicides a la Unió Europea. Resultats de l'activitat (any 2007)					
Element objecte de control	Paràmetres objecte de control	Tècnica de vigilància i/o control utilitzat	Nombre de controls efectuats	Nombre de resultats amb disconformitats	Taxa de conformitat
Préssecs	Residus de productes fitosanitaris	Presa de mostres aleatòria i anàlisi	10	Cap mostra supera els LMR establerts	100%
Pomes	Residus de productes fitosanitaris	Presa de mostres aleatòria i anàlisi	10	Cap mostra supera els LMR establerts	100%

NOTA: Aquest Programa s'ha efectuat d'acord amb la Recomanació de la Comissió, de 3 d'abril de 2007, relativa a un programa de control comunitari coordinat per a 2007 destinat a garantir el respecte dels límits màxims de residus de plaguicides als cereals i a determinats productes d'origen vegetal, i als programes de control per a 2008 (2007/255/CE).

Cap de les mostres analitzades a Catalunya en el si d'aquest programa l'any 2007 supera els LMR.

Taula 19. Resultats del Programa coordinat de vigilància de residus de plaguicides a la Unió Europea efectuat pel DAR durant el període 2004-2007 a Catalunya

Programa coordinat de vigilància de residus de plaguicides a la Unió Europea - DAR (període 2004-2007)				
Any	Paràmetres objecte de control	Element objecte de control	Nombre de resultats amb disconformitats	Taxa de conformitat
2004	Residus de productes fitosanitaris	30 pomes	Cap mostra supera els LMR establerts	100%
2005	Residus de productes fitosanitaris	10 peres 10 arròs	Cap mostra supera els LMR establerts	100%
2006	Residus de productes fitosanitaris	12 coliflors (2 de producció / ecològica)	Cap mostra supera els LMR establerts	100%
2007	Residus de productes fitosanitaris	10 préssecs 10 pomes	Cap mostra supera els LMR establerts	100%

C. Pla per a la investigació de residus en animals i carns fresques a Catalunya (PIRACC)-DAR

En animals i aliments d'origen animal el seguiment de residus de plaguicides es realitza mitjançant el Pla per a la investigació de residus en animals i carns fresques de Catalunya (PIRACC). Aquest Pla el desenvolupen conjuntament el DAR, l'APS i l'ASPB.²⁴

A Catalunya, el DAR és l'organisme responsable de la investigació de residus en animals vius i fa inspeccions i preses de mostres a les explotacions ramaderes (recollida de mostres de pinso, palla, aigua, pèl i/o orina). El DS és l'organisme responsable d'aquesta investigació en els productes animals pel que fa als escorxadors i les sales de tractament (mostres dels animals) i a les indústries i establiments alimentaris (mostres d'aliments d'origen animal com ara llet, mel, productes d'aqüicultura, ous...). Entre aquests dos departaments es desenvolupa i executa el Pla d'investigació de residus en animals i carns fresques a Catalunya (PIRACC).

El PIRACC, concebut dins del Programa europeu d'investigació de residus i englobat dins del Pla nacional d'investigació de residus (PNIR), és un programa de mostratge aleatori que té com a objectiu principal controlar determinades substàncies, així com els seus residus, que, utilitzades de manera indiscriminada, abusiva o incorrecta en els animals de producció poden suposar un risc per a la salut del consumidor.

Les substàncies que cal investigar i les mesures de control aplicables a aquestes substàncies i els seus residus en animals vius i els seus productes es troben recollides al Reial decret 1749/1998²⁵, que incorpora al dret estatal la Directiva 96/23/CE.

²⁴ L'Agència de Salut Pública de Barcelona duu a terme les tasques de l'Agència de Protecció de la Salut en l'àmbit territorial del municipi de Barcelona.

²⁵ Reial decret 1749/1998, pel qual s'estableixen les mesures de control aplicables a determinades substàncies i els seus residus en animals vius i els seus productes (incorpora la Directiva 96/23/CE <http://www.boe.es/boe/dias/1998/08/07/pdfs/A26910-26927.pdf>)

LA VIGILÀNCIA I EL CONTROL DE PLAGUICIDES EN PRODUCTES ALIMENTARIS I PINSOS D'ORIGEN VEGETAL I ANIMAL A CATALUNYA

Aquestes substàncies s'agrupen en dos grans grups:

Grup A: substàncies amb efecte anabolitzant i substàncies no autoritzades

Grup B: medicaments veterinaris i contaminants

Pel que fa als plaguicides, dins de les substàncies del grup de medicaments veterinaris i contaminants (grup B), s'hi inclou la investigació de compostos organoclorats i organofosforats (com a subgrup B3a).

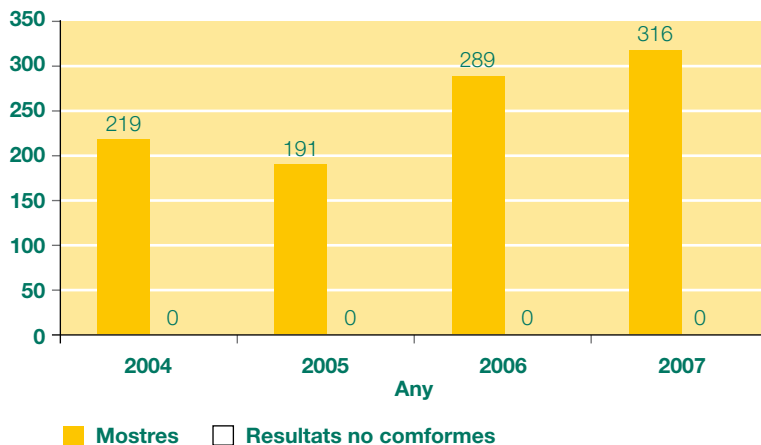
Dins del desenvolupament del PIRACC de l'any 2007, el DAR ha analitzat 316 mostres de pinsos per a la determinació de plaguicides organoclorats i organofosforats (grup B3). Els plaguicides analitzats són el nitrofèn²⁶ com a plaguicida organoclorat, i el clorpirifós com a plaguicida organofosforat. Totes les mostres de pinso analitzades han resultat conformes.

Taula 20. Resultats del PIRACC-DAR compostos organofosforats-organoclorats (grup B3). Any 2007

PIRACC-DAR Pla aleatori Grup B3 (organofosforats-organoclorats) Resultats (any 2007)		
Matriu	Mostres per a la determinació de Grup B3 compostos organoclorats (nitrofèn) organofosforats (clorpirifós)	Resultats no conformes
Pinso	Explotacions ramaderes	
Boví < 2 anys	65	0
Porcí d'engreix	185	0
Oví > 3 anys	12	0
Pollastre	38	0
Gall dindi	2	0
Altres aviram	8	0
Conills	6	0
Total	316	0

²⁶ El nitrofèn és una substància activa emprada com a herbicida que actualment està prohibit utilitzar-la com a producte fitosanitari (Ordre de 7 de setembre de 1989).

Taula 21. Evolució Pla aleatori PIRACC-DAR per plaguicides en pinso (compostos organoclorats-organofosforats grup B3a). Període 2004-2007

4.2.2. Activitats de vigilància i control respecte al compliment dels LMR efectuades per l'APS

Des del Departament de Salut es porta a terme la vigilància i el control dels residus de plaguicides dels aliments amb l'objectiu de protegir la salut de les persones dels perills dels residus associats als aliments que es consumeixen a Catalunya, a partir de la vigilància analítica i la presa de mesures per a l'exclusió dels circuits alimentaris dels aliments que no siguin segurs.

L'Agència de Protecció de la Salut executa a Catalunya, la vigilància i el control oficial dels residus de plaguicides en aliments de consum humà mitjançant el seguiment dels programes següents:

- A. Programa comunitari coordinat de control anual de residus de plaguicides a la Unió Europea.
- B. Programa de vigilància i control d'aliments amb límits específics.
- C. Pla per a la investigació de residus en aliments d'origen animal.

Durant l'any 2007, els dos primers programes s'han integrat, als efectes de la planificació i de la gestió, en el Programa de vigilància de la seguretat dels aliments (PVSAC) que té en funcionament l'Agència de Protecció de la Salut. Anualment es programen en el PVSAC els aliments i els paràmetres per determinar i s'hi integren els que provenen de programes específics. Es determina on es prendran les mostres, el mètode de mostreig que cal aplicar, les unitats elementals per recollir i el laboratori que efectuarà les anàlisis.

A. Programa comunitari coordinat de control anual de la Unió Europea – DS

Per donar compliment al Programa comunitari coordinat de control destinat a garantir el respecte dels límits màxims de residus de plaguicides en els cereals i en determinats productes d'origen vegetal, a Catalunya el DS elabora el seu programa coordinat de control de la Unió Europea.

Dels productes vegetals proposats a la Recomanació, i independentment del control que efectua el DAR en productes d'origen vegetal en origen, l'APS selecciona els que es poden trobar a les indústries inscrites en el Registre Sanitari d'Indústries i Productes Alimentaris de Catalunya (RSIPAC) o bé en establiments a disposició del consumidor final. No se seleccionen els que per la seva naturalesa

LA VIGILÀNCIA I EL CONTROL DE PLAGUICIDES EN PRODUCTES ALIMENTARIS I PINSOS D'ORIGEN VEGETAL I ANIMAL A CATALUNYA

tenen característiques agrícoles marcades o que el consumidor final no els compra en aquell estat, com ara el blat.

L'APS informa sobre els resultats de les mostres analitzades a l'Agència Espanyola de Seguretat Alimentària i Nutrició (AESAN) el 30 de juny de l'any següent al de l'execució, amb la finalitat que s'integrin a les dades de què s'informa la Comissió Europea. Les informacions es transmeten mitjançant un model harmonitzat.

Les substàncies programades l'any 2007 per a vegetals són les que figuren en la Recomanació de la Comissió de 3 d'abril de 2007. El nombre de mostres que s'ha de recollir de cada producte es calcula fent una aproximació poblacional per a Catalunya (6-7 mostres) respecte al nombre de mostres que la recomanació de la UE estableix per a l'Estat espanyol (45 mostres). Aquest nombre, si es disposa de les dades, s'ajusta al consum per capita del producte a Catalunya.

Totes les mostres van ser analitzades pel Laboratori de l'Agència de Salut Pública de Barcelona.

Taula 22. Resultats Programa coordinat de vigilància de residus de plaguicides a la Unió Europea efectuat pel DS durant l'any 2007 a Catalunya

Programa coordinat de vigilància de residus de plaguicides a la Unió Europea. Resultats de l'activitat (any 2007)					
Grup d'aliment	Identificació del producte	Paràmetres objecte de control	Nombre de mostres	Nombre de resultats amb disconformitats	Taxa de conformitat
Verdures, hortalisses i fruites (46 mostres)	Col	Residus de plaguicides (50 substàncies)	6	0	100%
	Enciam fresc sencer (<i>Lactuca sativa</i>)		6	1	83%
	Poma		7	1	86%
	Porro		6	0	100%
	Tomàquet		6	1	83%
	Maduixot		3	2	33%
	Préssec		7	0	100%
	Nectarina		5	2	60%
Total			46	7	85 %

Taula 23. Resultats de les mostres amb residus que excedeixen l'LMR del Programa coordinat de vigilància de residus de plaguicides a la Unió Europea efectuat pel DS durant l'any 2007 a Catalunya

Aliment	Plaguicides detectats que excedeixen l'LMR	Nombre de mostres amb residus que excedeixen l'LMR	Valor més alt trobat (mg/kg)	LMR (mg/kg)
Tomàquet	bifentrina	1	0,80	0,2
	buprofezina		0,410	0,01
Nectarina	carbendazima	2	0,348/0,410	0,02
Maduixot	metiocarb	2	1,51/2,06	0,2
Enciam	metiocarb	1	0,43	0,05
	dicofol		0,11	0,02
Poma	procimidona	1	0,05	0,02
Total		7		

Taula 24. Resultats del Programa coordinat de vigilància de residus de plaguicides a la Unió Europea efectuat pel DS del període 2004-2007 a Catalunya

Programa coordinat de vigilància de residus de plaguicides a la Unió Europea - DS (període 2004-2007)

Any	Paràmetres objecte de control	Element objecte de control	Nombre de controls efectuats	Nombre de resultats amb disconformitats	Taxa de conformitat
2004	Residus de productes fitosanitaris	Verdures, hortalisses i fruites (33 mostres)	Residus de plaguicides (43 substàncies)	0	100%
2005	Residus de productes fitosanitaris	—	—	—	—
2006	Residus de productes fitosanitaris	Verdures, hortalisses i fruites (42 mostres)	Residus de plaguicides (39 substàncies)	0	100%
		Producte transformat (7 mostres)	Residus de plaguicides (34 substàncies)	6	85,7%
2007	Residus de productes fitosanitaris	Verdures, hortalisses i fruites (46 mostres)	Residus de plaguicides (50 substàncies)	7	85%

B. Programa de control de residus de plaguicides amb límits específics: aliments per a lactants i nens de curta edat

Determinats aliments disposen de normatives específiques que regulen els límits màxims de plaguicides. Els referents són normatives o recomanacions nacionals i internacionals, com ara el Codex Alimentari o la normativa espanyola dels aliments especials per a lactants i nens de curta edat.

Per donar compliment al que estableixen aquestes normes específiques, i com ja s'ha dit anteriorment, l'APS integra anualment dins del seu Programa de vigilància de la seguretat dels aliments (PVSAC), l'execució del Programa de vigilància i control d'aliments amb límits màxims específics.

L'any 2000 es va establir per als aliments especials per a lactants i nens de curta edat un límit màxim de residus de plaguicides de 0,01 mg/kg. Posteriorment, a mitjan 2004, s'han establert per a determinades

LA VIGILÀNCIA I EL CONTROL DE PLAGUICIDES EN PRODUCTES ALIMENTARIS I PINSOS D'ORIGEN VEGETAL I ANIMAL A CATALUNYA

substàncies uns límits inferiors que oscil·len entre 0,003 i 0,008 mg/kg segons el residu que s'investigui. Les mostres d'aliments per a lactants i nens de curta edat de l'any 2007 s'han recollit en indústries elaboradores inscrites en el en el Registre Sanitari d'Indústries i Productes Alimentaris de Catalunya (RSIPAC) i en establiments minoristes. El Laboratori de l'Agència de Salut Pública de Barcelona va analitzar totes les mostres.

Taula 25. Resultats del Programa de control de residus de plaguicides en aliments per a lactants i nens de curta edat efectuat per l'APS durant l'any 2007 a Catalunya

Programa de control de residus de plaguicides en aliments per a lactants i nens de curta edat. Resultats de l'activitat (any 2007)					
Grup d'aliment	Identificació del producte	Paràmetres objecte de control	Nombre de mostres	Nombre de resultats amb disconformitats	Taxa de conformitat
Aliments a base de cereals (infants)	Aliment a base de cereals amb llet i fruita, líquid (> a 1 any)	Residus de plaguicides (76 substàncies)	9	0	100%
	Aliment a base de cereals amb llet, líquid (< a 12 mesos)				
	Aliment a base de cereals amb llet, líquid (> a 1 any)				
	Aliment a base de cereals, més proteïna, en pols (> a 4 mesos)				
	Aliment a base de cereals, simples, en pols (> a 4 mesos)				
Aliments infantils amb fruita	Aliment homogeneïtzats infantils a base de fruita	4	1	75%	
	Aliments homogeneïtzats infantils amb poma	1	0	100%	
Aliments infantils amb vegetals	Aliments homogeneïtzats infantils a base d'hortalisses i/o verdures	1	0	100%	
Preparat per a lactants (> a 1 any)	Preparat lacti per a nens, líquid (> a 1 any)	2	0	100%	
Preparats de continuació	Preparat de continuació amb proteïna de llet, pols (> a 4 mesos)	2	0	100%	
	Preparat de continuació amb proteïna de soja, pols (> a 4 mesos)	1	0	100%	
Preparats per a lactants	Preparat d'ús mèdic especial per a lactants, en pols (fins 4-6 mesos)	2	0	100%	
	Preparat per a lactants amb proteïna de llet, en pols (fins a 4-6 mesos)	2	0	100%	
	Preparat per a lactants amb proteïna de soja, en pols (fins a 4-6 mesos)	2	0	100%	
Total			26	1	96%

Taula 26. Resultats de les mostres amb residus que excedeixen l'LMR del Programa de control de residus de plaguicides en aliments per a lactants i nens de curta edat efectuat per l'APS durant l'any 2007 a Catalunya

Aliment	Plaguicides detectats que excedeixen l'LMR dels 39 analitzats	Nombre de mostres amb residus que excedeixen l'LMR	Valor més alt trobat (mg/kg)	LMR (mg/kg)
Aliment homogeneïtzat infantil a base de fruita	carbendazima	1	0,013	0,01

Taula 27. Resultats del Programa de control de residus de plaguicides en aliments per a lactants i nens de curta edat efectuat per l'APS durant el període 2005-2007 a Catalunya

Programa de control de residus de plaguicides en aliments per a lactants i nens de curta edat. (període 2005-2007)					
Any	Identificació del producte	Paràmetres objecte de control	Nombre de mostres	Nombre de resultats amb disconformitats	Taxa de conformitat
2005	Aliments dietètics	Residus de plaguicides (43 substàncies)	24	0	100%
2006	Aliments per a lactants	Residus de plaguicides (12 substàncies)	31	0	100%
2007	Aliments per a lactants i nens de curta edat	Residus de plaguicides (76 substàncies)	26	1	96%

C. Pla per a la investigació de residus en animals i carns fresques a Catalunya (PIRACC)-DS

Aquest Pla, que ja hem descrit al punt 4.2.1, l'executen conjuntament el DAR, l'APS i l'ASPB.²⁷

El DS mitjançant l'APS i l'ASPB és l'organisme responsable de la investigació de residus en els productes animals pel que fa als escorxadors i les sales de tractament (mostres dels animals) i a les indústries i establiments alimentaris (mostres d'aliments d'origen animal com ara llet, mel, productes d'aqüicultura, ous...).

Pel que fa a plaguicides, dins del PIRACC de l'any 2007, i com a substàncies del grup de medicaments veterinaris i contaminants (grup B, subgrup B3a) el DS ha determinat els següents compostos organoclorats sotmesos a restriccions i prohibicions d'ús en el Conveni d'Estocolm i el Reglament 850/2004: aldrín, clordà, DDT (DDD,op-, DDD,pp, DDE,op-, DDE,pp-, DDT,op, DDT,pp,), dieldrín, endrina, HCH (alfa, beta, gamma lindà), hexaclorobenzè (HCB) i heptaclor i metoxiclor. També s'ha determinat l'endosulfan que malgrat que no està inclòs en aquestes normes és susceptible de considerar-se COP.

De les 563 mostres analitzades l'any 2007, per a aquests plaguicides no s'ha detectat cap mostra positiva.

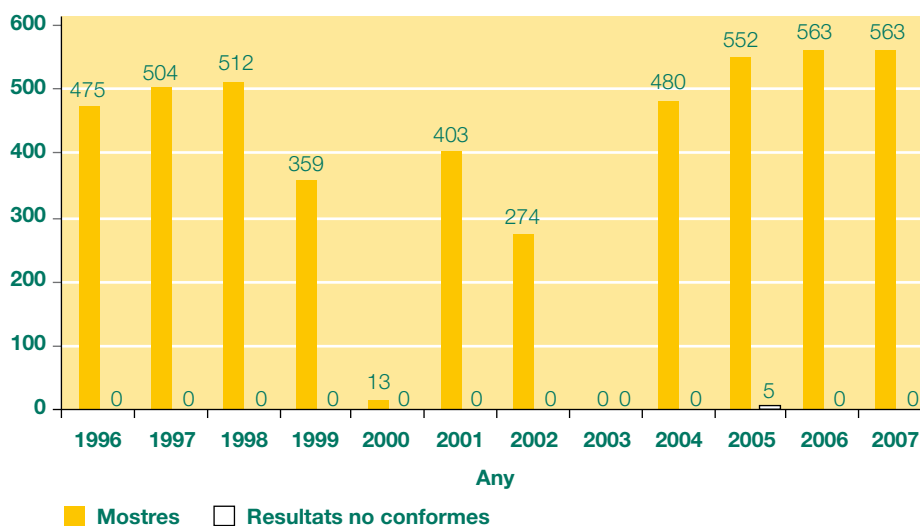
²⁷ L'Agència de Salut Pública de Barcelona duu a terme les tasques de l'Agència de Protecció de la Salut en l'àmbit territorial del municipi de Barcelona.

LA VIGILÀNCIA I EL CONTROL DE PLAGUICIDES EN PRODUCTES ALIMENTARIS I PINSOS D'ORIGEN VEGETAL I ANIMAL A CATALUNYA

Taula 28. Resultats PIRACC-DS, compostos organoclorats (grup B3a). Any 2007

PIRACC-DS Grup B3a (compostos organoclorats) Resultats (any 2007)			
Producte	Mostres		Resultats no conformes
	(Pla aleatori)		
	Escorxador i sala de tractament	Indústria alimentària	
Boví (greix)	51		0
Porcí (greix)	325		0
Oví i cabrum (greix)	54		0
Pollastre (greix)	71		0
Gall dindi (greix)	0		0
Altres tipus d'aviram (greix)	4		0
Caça de cria (greix)	12		0
Conills (greix)	10		0
Aqüicultura (múscul)		6	0
Ous		26	0
Mel		4	0
Total	527	36	0
563			

Taula 29. Evolució del Pla aleatori PIRACC-DS per plaguicides (compostos organoclorats – grup B3a). Període 1996-2007

4.2.3. Activitats de vigilància i control respecte al compliment dels LMR efectuades per l'ASPB

L'ASPB té establert el **Programa d'investigació de la qualitat sanitària dels aliments (IQSA)**, que té com a objectiu fonamental avaluar la presència o els nivells de determinats additius, contaminants químics i microbiològics en diversos aliments susceptibles de contenir-ne, i comercialitzats a la ciutat de Barcelona.

Pel que fa als plaguicides, durant l'any 2007, el programa IQSA ha incorporat a la vigilància de paràmetres i aliments tradicionalment avaluats pel programa, els establerts a la Recomanació 2007/225/CE relativa al programa comunitari coordinat de control destinat a garantir el respecte dels límits màxims de residus de plaguicides en els cereals i a determinats productes d'origen vegetal.

Per a més informació sobre aquest Programa i els informes anuals que en publica l'ASPB, podeu consultar l'adreça següent:

Agència de Salut Pública de Barcelona – Control sanitari dels aliments²⁸

Taula 30. Resultats de plaguicides del Programa d'investigació de la qualitat sanitària dels aliments (IQSA) efectuat per l'ASPB durant l'any 2007 a Barcelona

Programa d'investigació de la qualitat sanitària dels aliments (IQSA). Resultats de l'activitat (any 2007)						
Grup d'aliment	Mos- tres analit- zades	Nombre de plaguicides i metabòlits investigats (*)	Nombre de plaguicides i metabòlits di- ferents trobats	Mostres sense residus detectables	Mostres amb residus ≤ LMR	Mostres amb residus ≥ LMR
Carn fresca	15	23	0	15 (100%)	0	0
Productes carnis curats	10	23	0	10 (100%)	0	0
Formatges a partir de llet pasteuritzada	14	23	0	14 (100%)	0	0
Mantegues	5	23	0	5 (100%)	0	0
Olis vegetals	12	23	0	12 (100%)	0	0
Cereals i derivats	25	60	1	19 (76%)	6 (24%)	0
Aliments amb cereals per a lactants, nens de curta edat	4	23	0	4 (100%)	0	0
Preparats per a lactants i preparats de continuació	6	23	0	6 (100%)	0	0
Llegums	6	60	0	6 (100%)	0	0
Hortalisses	26	106	13	15 (58%)	10 (38%)	1 (4%)
Fruita	20	106	10	5 (25%)	13 (65%)	2 (10%)
Fruita seca - oliosa - dessecada	14	23 (oliosa) 62 (dessecada)	1	13 (93%)	0 (0%)	1 (7%)
Condiments i espècies	10	62	2	7 (70%)	0	3 (30%)
Te i infusions	11	62	4	9 (82%)	2 (18%)	0
TOTAL	178		25	140 (79%)	31 (17%)	7 (4%)

²⁸ http://www.aspb.es/quefem/documents_aliments.htm
http://www.aspb.es/quefem/docs/IQSA_2007.pdf

LA VIGILÀNCIA I EL CONTROL DE PLAGUICIDES EN PRODUCTES ALIMENTARIS I PINSOS D'ORIGEN VEGETAL I ANIMAL A CATALUNYA

Taula 31. Detall dels grups d'aliments en què s'ha detectat la presència de plaguicides en el si del Programa d'investigació de la qualitat sanitària dels aliments (IQSA) efectuat per l'ASPB durant l'any 2007 a Barcelona

Grup d'aliment	Identificació del producte	Mostres analitzades	Mostres sense residus	Mostres amb residus < LMR	Mostres amb residus > LMR
Cereals i derivats	Arròs	5	5 (100%)	0	0
	Flocs de cereals	10	9 (90%)	1 (10%)	0
	Pa	10	5 (50%)	5 (50%)	0
	TOTAL	25	19 (76%)	6 (24%)	0

Grup d'aliment	Identificació del producte	Mostres analitzades	Mostres sense residus	Mostres amb residus < LMR	Mostres amb residus > LMR
Hortalisses	Albergínia	1	1 (100%)	0	0
	Carbassó	1	1 (100%)	0	0
	Ceba	1	0 (0%)	1 (100%)	0
	Col	5	3 (60%)	1 (20%)	1 (20%) imidacloprid
	Enciam	5	2 (40%)	3 (60%)	0
	Espinacs	3	1 (33%)	2 (67%)	0
	Porros	5	4 (80%)	1 (20%)	0
	Tomàquets	5	3 (60%)	2 (40%)	0
	TOTAL	26	15 (58%)	10 (38%)	1 (4%)

Grup d'aliment	Identificació del producte	Mostres analitzades	Mostres sense residus	Mostres amb residus < LMR	Mostres amb residus > LMR
Fruita	Maduixa	5	1 (20%)	3 (60%)	1 (20%) metamidofòs
	Nectarina	6	1 (17%)	5 (83%)	0
	Poma	5	2 (40%)	3 (60%)	0
	Préssec	4	1 (25%)	2 (50%)	1 (25%) carbendazima
	TOTAL	20	5 (25%)	13 (65%)	2 (10%)

Grup d'aliment	Identificació del producte	Mostres analitzades	Mostres sense residus	Mostres amb residus < LMR	Mostres amb residus > LMR
Fruita seca	Ametlla	3	3 (100%)	0	0
	Avellana	2	2 (100%)	0	0
	Festuc	3	3 (100%)	0	0
	Pipa de gira-sol	2	2 (100%)	0	0
	Pansa	4	3 (75%)	0	1 (25%) procimidona
	TOTAL	14	13 (93%)	0	1 (7%)

Grup d'aliment	Identificació del producte	Mostres analitzades	Mostres sense residus	Mostres amb residus < LMR	Mostres amb residus > LMR
Condiments i espècies	Pebre vermell	5	2 (40%)	0	3 (60%) etil-clorpirifós propiconazole
	Nou moscada	1	1 (100%)	0	0
	Pebre verd	2	2 (100%)	0	0
	Pebre negre	2	2 (100%)	0	0
	TOTAL	10	7 (70%)	0 (0%)	3 (30%)

Grup d'aliment	Identificació del producte	Mostres analitzades	Mostres sense residus	Mostres amb residus < LMR	Mostres amb residus > LMR
Te i infusions	Camamilla	2	2 (100%)	0	0
	Til·la	1	1 (100%)	0	0
	Menta	1	1 (100%)	0	0
	Te vermell	1	1 (100%)	0	0
	Te de Ceilan	1	1 (100%)	0	0
	Te de gessamí	1	1 (100%)	0	0
	Te negre	2	2 (100%)	0	0
	Te verd	1	0	1 (100%)	0
	Valeriana	1	0	1 (100%)	0
	TOTAL	11	9 (82%)	2 (18%)	0

LA VIGILÀNCIA I EL CONTROL DE PLAGUICIDES EN PRODUCTES ALIMENTARIS I PINSOS D'ORIGEN VEGETAL I ANIMAL A CATALUNYA

Taula 32. Detall dels plaguicides detectats per grups d'aliments en el si del Programa d'investigació de la qualitat sanitària dels aliments (IQSA) efectuat per l'ASPB a Barcelona (any 2007)

Tipus de plaguicides i metabòlits diferents trobats en els productes alimentosos (any 2007)	
Cereals i derivats	metil-pirimifòs
Hortalisses	azoxystrobin, bromopropilat, carbendazima, etil-clorpirifòs, diazinon, dimetoat, fenitroton, imidacloprid, metiocarb sulfona, metomil, ometoat, penconazole, procimidona
Fruita	metil-azinfòs, carbendazima, etil-clorpirifòs, dimetoat, fenarimol, fenhexamida, fosalon, fosmet, metamidofòs, tiabendazole
Fruita seca	procimidona
Condiments i espècies	etil-clorpirifòs, propiconazole
Te i infusions	bifentrina, lambda-cihalotrín, fenvalerat, malation

Taula 33. Resultats de plaguicides del Programa d'investigació de la qualitat sanitària dels aliments (IQSA) efectuat per l'ASPB durant el període 2004-2007 a Barcelona

Resultats de plaguicides del Programa d'investigació de la qualitat sanitària dels aliments (IQSA). (període 2004-2007)						
Grup d'aliment	Mostres analitzades	Nombre de plaguicides i metabòlits investigats (*)	Nombre de plaguicides i metabòlits diferents trobats	Mostres sense residus detectables	Mostres amb residus $\leq$ LMR	Mostres amb residus $\geq$ LMR
2004	285	23-85	6	273 (96%)	8 (3,%)	4 (1%)
2005	169	40-104	17	135 (80%)	31 (18%)	3 (2%)
2006	243	23-106	22	183 (75%)	50 (21%)	10 (4%)
2007	178	23-106	25	140 (79%)	31 (17%)	7 (4%)

(*) Varia en funció de la matriu.

5 Novetats legislatives sobre plaguicides

En l'àmbit de la Unió Europea la utilització dels plaguicides està regulada directament o indirectament per un nombre extens de normes jurídiques. A l'annex final d'aquest document es relacionen les principals normes sobre plaguicides que afecten els programes de vigilància i control de plaguicides.

Respecte a la comercialització de productes fitosanitaris i biocides indicar que, a nivell comunitari, durant l'any 2007 continuen els programes de treball de revisió i autorització de substàncies actives establerts per la Directiva 91/414/CEE per a productes fitosanitaris i la Directiva 98/8/CE per a biocides.

La Comissió Europea també està treballant actualment en un nou marc legislatiu per regular la comercialització i l'ús dels productes fitosanitaris a la Unió Europea. Aquest nou marc proposa l'aprovació d'un nou reglament sobre comercialització de productes fitosanitaris destinat a substituir la Directiva 91/414/CEE, el qual pretén entre altres qüestions, racionalitzar i simplificar els procediments d'autorització dels productes fitosanitaris, facilitar la substitució de determinats productes fitosanitaris per a altres substàncies menys nocives i reconegudes com a solució viable. Aquest nou marc també inclou l'aprovació d'una directiva marc per a l'ús sostenible dels plaguicides i d'una directiva sobre estadístiques de productes fitosanitaris. Totes aquestes propostes s'integren dins de les mesures proposades a l'Estratègia temàtica sobre l'ús sostenible dels plaguicides.

Aquestes propostes, que actualment estan en fase d'aprovació, es poden consultar a l'adreça següent: Comissió Europea – DG SANCO²⁹

En l'àmbit estatal les novetats més destacables de l'any 2007 han estat la publicació del Reial decret 731/2007, de 8 de juny, pel qual es modifiquen determinades disposicions per a la seva adaptació a la normativa comunitària sobre pinsos, aliments i sanitat dels aliments i l'Ordre APA/326/2007, de 9 de febrer, que estableix les obligacions que afecten els titulars de les explotacions agrícoles i forestals en matèria de registre de la informació sobre l'ús de productes fitosanitaris.

A Catalunya la novetat més destacable ha estat la publicació del Decret 13/2007, de 16 de gener, pel qual s'estableix el Pla de vigilància i control de residus en animals, vegetals i aliments a Catalunya (PRAVA).

---

²⁹ http://ec.europa.eu/food/plant/protection/evaluation/new_reg_ppp_en.htm
http://europa.eu/legislation_summaries/food_safety/plant_health_checks/128178_es.htm
http://europa.eu/legislation_summaries/food_safety/plant_health_checks/121288_es.htm

LA VIGILÀNCIA I EL CONTROL DE PLAGUICIDES EN PRODUCTES ALIMENTARIS I PINSOS D'ORIGEN VEGETAL I ANIMAL A CATALUNYA

6 Annex

Marc normatiu principal

Comercialització i utilització de plaguicides

UNIÓ EUROPEA		Diari oficial
	Productes fitosanitaris	
1	Directiva 79/117/CEE del Consell, de 21 de desembre de 1978, relativa a la prohibició de sortida al mercat i d'utilització de productes fitosanitaris que continguin determinades substàncies actives	DO L 33 de 8.2.1979
1.1.	Modificacions http://europa.eu/legislation_summaries/food_safety/plant_health_checks/l13002b_es.htm	
2	Directiva 91/414/CEE del Consell, de 15 de juliol de 1991, relativa a la comercialització de productes fitosanitaris	DO L 230 de 19.08.1991
2.1.	Les modificacions posteriors ¹ es poden consultar a l'adreça: http://europa.eu/legislation_summaries/food_safety/plant_health_checks/l13002a_es.htm	
	Biocides	
1.	Directiva 98/8/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 16 de febrer de 1998, relativa a la comercialització de biocides	DOCE L 123 de 24.4.1998
2.	Reglament (CE) núm. 1896/2000 de la Comissió, de 7 de setembre de 2000, relatiu a la primera fase del programa establert a l'apartat 2 de l'article 16 de la Directiva 98/8/CE del Parlament Europeu i del Consell sobre biocides	DOCE L 228 de 8.9.2000
3.	Reglament (CE) núm. 1687/2002 de la Comissió, de 25 de setembre de 2002, pel qual s'estableix un període addicional en l'apartat 1 de l'article 4 del Reglament núm. 1896/2000 per a la notificació de determinades substàncies actives ja comercialitzades per al seu ús en biocides	DOCE L 258 de 26.9.2002
4.	Reglament (CE) núm. 2032/2003 de la Comissió, de 4 de novembre de 2003, relatiu a la segona fase del programa de treball de deu anys establert a l'apartat 2 de l'article 16 de la Directiva 98/8/CE del Parlament i del Consell relativa a la comercialització de biocides i pel qual es modifica el Reglament CE núm. 1896/2000	DOUE L 307 de 24.11.2003
5.	Reglament (CE) núm. 1048/2005 de la Comissió, pel qual es modifica el Reglament (CE) 2032/2003 relatiu a la segona fase del programa de treball de deu anys establert en l'apartat 2 de l'article 16 de la Directiva 98/8/CE del Parlament Europeu i del Consell relativa a la comercialització de biocides	DOUE L 178 de 9.7.05. Correcció d'errades DOUE L 84 de 23.6.06
6.	Directiva 2006/50/CE de la Comissió, de 29 de maig, per la qual es modifiquen els annexos IVA i IVB de la Directiva 98/8/CE	DOUE L 142 de 30.6.2006
7.	Reglament CE núm. 1849/2006 de la Comissió, de 14 de desembre de 2006, pel qual es modifica el Reglament (CE) núm. 2032/2003 relatiu a la segona fase del programa de treball de deu anys establert en l'article 16, apartat 2, de la Directiva 98/8/CE del Parlament Europeu i del Consell relativa a la comercialització de biocides	DOUE L 355 de 15.12.2006
8.	Directiva 2006/140/CE de la Comissió, de 20 de desembre de 2006, que modifica la Directiva 98/8/CE del Parlament Europeu i del Consell de forma que inclogui el fluorur de sulfuril com a substància activa al seu annex I	DOUE L 414 de 30.12.2006

9.	Directiva 2007/20/CE de la Comissió, de 3 d'abril de 2007, per la qual es modifica la Directiva 98/8/CE del Parlament Europeu i del Consell de forma que inclogui la diclofluanida com a substància activa al seu annex I	DOUE L 94 de 4.4.2007
10.	Decisió de la Comissió, de 14 d'agost de 2007, sobre la no-inclusió, als annexos I, IA o IB de la Directiva 98/8/CE del Parlament Europeu i del Consell relativa a la comercialització de biocides, de determinades substàncies que han d'examinar-se en el marc del programa de treball de deu anys establert en l'article 16, apartat 2	DOUE L 216 de 21.8.2007

ESPANYA		Diari oficial
1.	Reial decret 3349/1983, de 30 de novembre, pel qual s'aprova la Reglamentació tecnicosanitària per a la fabricació, comercialització i utilització de plaguicides	BOE núm. 20 de 24.1.1984
1.1	Modificat pels reials decrets:	
1.2	Reial decret 162/1991, de 8 de febrer, pel qual es modifica la Reglamentació tecnicosanitària per a la fabricació, comercialització i utilització de plaguicides	BOE núm. 40 de 15.2.1991
1.3	Reial decret 443/1994, de 11 de març, pel qual es modifica la Reglamentació tecnicosanitària per a la fabricació, comercialització i utilització de plaguicides	BOE núm. 76 de 30.3.1994
2.	Ordre de l'1 de febrer de 1991 per la qual es modifica l'annex de l'ordre de 7 de setembre de 1989 sobre la prohibició de comercialització i utilització de productes fitosanitaris que contenen determinats ingredients actius en aplicació de les directives 90/335/CEE i 90/533/CEE	BOE núm.37 de 12.2.1991
3	Ordre de 24 de febrer de 1993, per la qual s'estableix la normativa reguladora del Llibre oficial de moviment de plaguicides perillosos	BOE núm. 54 de 4.3.1993
4.	Ordre de 4 de febrer de 1994 per la qual es prohibeix la comercialització i utilització de plaguicides d'ús ambiental que contenen determinats ingredients actius perillosos	BOE núm. 41 de 17.2.1994
5.	Ordre de 8 de març de 1994, per la qual s'estableix la normativa reguladora de l'homologació de cursos de capacitació per realitzar tractaments amb plaguicides	BOE núm. 63 de 15.3.1994
5.1.	Modificacions Ordre PRE/2922/05, de 19 de setembre, per la qual es modifica l'Ordre de 8 de març de 1994, per la qual s'estableix la normativa reguladora de l'homologació de cursos de capacitació per realitzar tractaments amb plaguicides	BOE núm. 228 de 23.9.2005
6.	Reial decret 2163/94, de 4 de novembre, pel qual s'implanta el sistema harmonitzat comunitari d'autorització per comercialitzar i utilitzar productes fitosanitaris i modificacions	BOE núm. 276 de 18.11.1994
7.	Reial decret 1054/2002, d'11 d'octubre, pel qual es regula el procés d'avaluació per al registre, l'autorització i la comercialització de biocides	BOE núm.19 supl. d'1.11.2002
8.	Ordre SCO/3269/2006, de 13 d'octubre, per la qual s'estableixen les bases per a la inscripció i el funcionament del Registre oficial d'establiments i serveis biocides	BOE núm. 255 de 25.10.2006
9.	Ordre APA/326/2007, de 9 de febrer, estableix les obligacions que afecten als titulars de les explotacions agrícoles i forestals en matèria de registre de la informació sobre l'ús de productes fitosanitaris	BOE núm. 43 de 19.2.2007

CATALUNYA		Diari oficial
1.	Decret 149/1997, de 10 de juny, del Departament de la Presidència de la Generalitat de Catalunya, pel qual es regula el Registre oficial d'establiments i serveis plaguicides	DOGC núm. 2418 de 23.6.1997

LA VIGILÀNCIA I EL CONTROL DE PLAGUICIDES EN PRODUCTES ALIMENTARIS I PINSOS D'ORIGEN VEGETAL I ANIMAL A CATALUNYA

2.	Ordre de 12 de març de 1997, per la qual es desenvolupa el procediment per a l'homologació dels cursos de capacitació per a aplicadors de plaguicides d'ús ambiental i en la indústria alimentària i l'expedició dels carnets corresponents	DOGC núm. 2364 de 4.4.1997
3.	Decret 477/2004, de 30 de novembre pel qual es crea la Comissió interdepartamental en matèria de plaguicides i biocides	DOGC núm. 4273 de 2.12.2004
3.1.	Modificacions Decret 205/2008, de 14 d'octubre, pel qual es modifica el Decret 447/2004, de 30 de novembre, pel qual es crea la Comissió interdepartamental en matèria de plaguicides i biocides	DOGC núm. 5238 de 17.10.2008
4.	Ordre ARP/455/2006, de 22 de setembre, per la qual es regula la formació de les persones que realitzen activitats relacionades amb la utilització de productes fitosanitaris	DOGC núm. 4732 de 3.10.2006
4.1.	Modificacions Ordre AAR/62/2008, de 12 de febrer, per la qual es prorroga el termini que estableix l'Ordre ARP/455/2006, de 22 de setembre, que regula la formació de les persones que realitzen activitats relacionades amb la utilització de productes fitosanitaris	DOGC núm. 5077 de 25.2.2008

Residus de plaguicides i control oficial d'LMR de plaguicides

UNIÓ EUROPEA		Diari oficial
1.	Directiva 76/895/CEE del Consell de 23 de novembre de 1976 relativa a la fixació dels continguts màxims de residus de plaguicides en les fruites i hortalisses i modificacions: http://europa.eu/legislation_summaries/other/l13007c_es.htm	DO L 340 de 9.12.1976
2.	Directiva 86/362/CEE del Consell de 24 de juliol de 1986 relativa a la fixació de continguts màxims per als residus de plaguicides sobre i en els cereals i modificacions	DO L 221 de 7.8.1986
3.	Directiva 86/363/CEE del Consell de 24 de juliol de 1986, relativa a la fixació de continguts màxims per als residus de plaguicides sobre i en els productes alimentaris d'origen animal i modificacions	DO L 221 de 7.8.1986
4.	Directiva 90/642/CEE del Consell de 27 de novembre de 1990 relativa a la fixació dels continguts màxims de residus de plaguicides en determinats productes d'origen vegetal, inclosa les fruites i hortalisses i modificacions	DO L 350 de 14.12.1990
5.	Directiva 96/23/CE del Consell, de 29 d'abril de 1996, relativa a les mesures de control aplicables respecte de determinades substàncies i els seus residus als animals vius i els seus productes i modificacions	DO L125 de 23.5.1996
6.	Decisió 97/747/CE de la Comissió, de 27 d'octubre de 1997, estableix regles addicionals per a certs productes d'origen animal: llet, ous, mel, conills i carn de caça	DO L 303 de 6.11.1997
7.	Directiva 2002/63/CE de la Comissió d'11 de juliol de 2002, per la qual s'estableixen els mètodes comunitaris de mostreig per al control oficial de residus de plaguicides en els productes d'origen vegetal i animal i es deroga la Directiva 79/700/CEE	DOUE L 197 de 16.7.2002
8.	Reglament (CE) núm. 882/2004 del Parlament Europeu i del Consell de 29 d'abril de 2004 sobre els controls oficials efectuats per garantir la verificació del compliment de la legislació en matèria de pinsos i aliments i la normativa sobre la salut animal i el benestar dels animals	Correcció DOUE L 191 de 28.05.2004
9.	Reglament (CE) núm. 396/2005 del Parlament Europeu i del Consell, relatiu als límits màxims, del Parlament Europeu i del Consell de 23 de febrer de 2005 relatiu als límits màxims de residus de productes fitosanitaris en aliments i pinsos d'origen vegetal i animal i que modifica la Directiva 91/414/CEE del Consell. (DOUE L 70 de 16.03.2005)	DOUE L70 de 16.3.2005
9.1.	Reglament (CE) núm. 178/2006 de la Comissió, d'1 de febrer de 2006, estableix l'annex I del Reglament (CE) núm. 396/2005 que inclou la llista d'aliments i pinsos als quals s'apliquen els continguts màxims de residus de plaguicides	DOUE L 29 de 2.2.2006

9.2.	Reglament 149/2008 de la Comissió de 29 de gener de 2008 pel qual es modifica el Reglament 396/2005 i s'estableixen els annexos II, III i IV del Reglament 396/2005. Correcció d'errades del Reglament (CE) núm. 149/2008	DOUE L 58 d'1.3.2008
10.	Reglament (CE) núm. 299/2008 del Parlament Europeu i del Consell d'11 de març de 2008 que modifica el Reglament 396/2005 relatiu als límits màxims de residus de productes fitosanitaris en aliments i pinsos d'origen vegetal i animal, quant a les competències d'execució atribuïdes a la Comissió	DOUE L 97 de 9.4.2008
11.	Recomanació de la Comissió, de 3 d'abril de 2007, relativa a un programa de control comunitari coordinat per a 2007 destinat a garantir el respecte dels límits màxims de residus de plaguicides als cereals i a determinats productes d'origen vegetal, i als programes de control per a 2008 (2007/255/CE)	DOUE L 96 d'11.4.2007
12.	Recomanació de la Comissió, de 4 de febrer de 2008, relativa a un programa de control comunitari coordinat per a 2008 destinat a garantir el respecte dels límits màxims de residus de plaguicides als cereals i a determinats productes d'origen vegetal, i als programes de control per a 2009 (2008/103/CE)	DOUE L 36 de 9.2.2008
13.	Reglament (CE) núm. 1213/2008 de la Comissió de 5 de desembre de 2008 relatiu al programa comunitari plurianual coordinat de control per als anys 2009, 2010 i 2011 destinat a garantir el respecte als límits màxims de residus de plaguicides en els aliments d'origen vegetal i animal o sobre els mateixos, així com avaluar el grau d'exposició dels consumidors a aquests residus	DOUE L 328 de 6.12.2008

ESPANYA		Diari oficial
1.	Reial decret 280/1994, de 18 de febrer, pel qual s'estableixen els límits màxims de residus de plaguicides i el seu control en determinats productes d'origen vegetal i modificacions Aquest Reial decret transposa la Directiva 90/642/CEE i inclou, a més, les directives 76/895/CEE i 86/362/CEE, anteriorment transposades per altres normes	BOE núm. 58 de 9.3.1994
2.	Reial decret 569/1990, de 27 d'abril, relatiu a la fixació de continguts màxims per als residus de plaguicides sobre i en els productes alimentaris d'origen animal i modificacions (BOE núm. 111 de 9/5/1990). Aquest Reial decret transposa la Directiva 86/363/CEE	BOE núm. 111 de 9.5.1990
3.	Reial decret 1749/1998, de 31 de juliol, pel qual s'estableixen les mesures de control aplicables a determinades substàncies i els seus residus en els animals vius i els seus productes	BOE núm. 188 de 7.8.1998
4.	Ordre APA/1964/2005, de 6 de juny, per la qual es designen laboratoris de referència en matèria d'anàlisi de productes fitosanitaris i dels seus residus	BOE núm. 150 de 24.6.2005
5.	Reial decret 731/2007, de 8 de juny, pel qual es modifiquen determinades disposicions per a la seva adaptació a la normativa comunitària sobre pinsos, aliments i sanitat dels animals	BOE núm.147 de 20.6.2007

CATALUNYA		Diari oficial
1.	Decret 13/2007, de 16 de gener, pel qual s'estableix el Pla de vigilància i control de residus en animals, vegetals i aliments a Catalunya (PRAVA) (SG-16.1.2007)	DOGCG núm. 4802 de 18.1.2007

Altres títols de la col·lecció de la Vigilància i Control:

- La vigilància i el control de medicaments veterinaris i els seus residus en animals i aliments d'origen animal a Catalunya
- La vigilància i el control dels subproductes animals no destinats al consum humà (SANDACH) a Catalunya
- La vigilància i el control de les encefalopaties espongiformes transmissibles a Catalunya
- La vigilància i el control del benestar animal a la cadena alimentària a Catalunya
- Sistema coordinat de vigilància de la contaminació química de les aigües de l'Ebre i dels aliments de la seva àrea d'influència
- Vigilància i control dels contaminants químics ambientals en pinsos i aliments a Catalunya
- Sistema de vigilància i control dels organismes genèticament modificats (OGM) a Catalunya

Els podeu consultar a: <http://www.gencat.cat/salut/acsa>

© Generalitat de Catalunya

Document elaborat per:

Agència de Protecció de la Salut

Agència de Salut Pública de Barcelona

Departament d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural

Agència Catalana de Seguretat Alimentària

Primera edició: Barcelona, desembre 2009

Tiratge: 1.000 exemplars

Dipòsit legal: B-46215-2009

Assessorament lingüístic: Secció de Planificació lingüística. Departament de Salut

Maquetació i impressió: La Page. Casajoana Giral

ISSN: En tràmit

Document editat per:

Generalitat de Catalunya
**Agència Catalana
de Seguretat Alimentària**